

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is

II. év.

Budapest, 1898, szerda, márczius 30-án.

89. szám.

A vén sas.

A mai napnak, mely a belpolitikában igen sovány (de nem panaszkép, mondjuk, mert a sovány napok jobbak néha a kövéreknél), egy eseménye van. Az is kicsiny dolog. Egy hirlapi cikk.

Ugy tetszik nekünk egy félig elfelejtett függetlenségi politikus hangja, megcsendül ez a hang ismerősen a régi emlékeink közül. Egy régi politikus, sőt vezér, aki egy pár igazságot mondott ott a „hegyen” és ezért száműzték. Nem hallgatták meg többet, kiüldözték. Igazat ott se jó mondani.

Az eke szarva mellett közel egy évtizedig, mintha megokosodott volna az öreg ur. Talán nem. Talán csak fölfrissült. Talán föl se frissült — csak pártja lett fonnyadtabb és impraktikusabb, valamint fejletlenebb.

A vén sas tehát leszól a fáról és tanítja a fiait röpködni.

Ugy látszik, mintha már kevesebbel is beérné és nem bánná, ha nem is tudnak a magasba szárnyalni, de legalább annyi mozdulna bennük a régi természetükből, mint a ludakban, akik kétségbeesve csapkodnak a szárnyaikkal, ha fölöttük vadlibák csapatja száll el. Mert a függetlenségi párt az utolsó esztendőben legfőkébb egy-egy obstrukcióig tudta magát elszánni, de a néhai függetlenségi talán már rá se ismernének, olyan egészen más lett. Nem tudja felrázni se vihar, se alkalom: meddő kerékkötési kísérletekben telnek a napjai.

Szomoru látványosság lehetett ez eddig is a vén sasnak. Most pedig egyenesen kétségbeesik. Mert olyan napok

jöttét érzi, amikor talán már a külszin megmentése sem lesz könnyű. Ujból rendezni kell a viszonyt Ausztria és Magyarország között és amikor Lajthán tul és Lajthán innen valamennyi politikai párt hamar eligazodhatik, hogy miképen viselkedjék a kiegyezési javaslatokkal szemben, az egyetlen függetlenségi párt az, amelynek mást is illenék néznie, nemcsak a javaslatok tartalmát. Ha itt és odaát valahogyan meg is tudnának egyezni, hogy azok a javaslatok bizonyos tekintetben mindnyájukat kielégítik, az egyetlen függetlenségi párt akkor sem illenék örvendezni az örvendzőkkel, mert neki a kiegyezés akkor se lehet jó, ha igazán jó.

Ez a szituáció. Harmincz esztendő óta, valahányszor csak alkalma került, de ha nem is került, a függetlenségi párt mindenkor pálcát tört a kiegyezés fölött. Az egész politikai tartalma ebben az állandó pálcázásban merült ki. És most egyszerre ez a párt új kérdéssel találja magát szemközt. A törvényhozás és a nemzet nem arra kér tőle választ: hogy legyen-e kiegyezés Ausztriával, vagy sem — arra kellene felelnie, hogy meg van-e elégedve az új kiegyezésben nyújtott kedvezményekkel vagy többet kíván? Az öreg Mocsáry Lajos pedig fölöttébb veszedelmesnek látja ezt a kérdést, mert erre jó függetlenségi ember csak rosszul felelhet. Fél az öreg a kérdéstől, még jobban a felelettől. S épen azért száműzetéséből hosszú levelet ír, amelyben sok-sok figyelmeztetés közt egy kicsit maga is ravaszodik. Azt tanácsolja a függetlenségi pártnak, hogy hunyja be a szemét, dugja be a fülét, ne lásson és

ne halljon semmit, ellenben kiáltja az egész idő alatt: nekem nem kell semmiféle kiegyezés, nekem csak a personal unio kell!

S meg is mondja, hogy ez mire lesz jó. Ha a függetlenségi párt meg sem nézi az új javaslatokat, ellenben a gazdasági kiegyezés helyett az egész kiegyezés kérdését veti fel: kettős célt ér el. Nem kell a gazdasági kiegyezés minőségének vitatásával az egész kiegyezést hallgatag helyeselnie; másrészt, amikor a personal unio alapján való rendezést sürgeti, az egész Európa előtt új vért önt saját megfontadt programjába. Nem jut tehát abba a különös helyzetbe, hogy függetlenségi alapról neki kelljen a hatvanhetes alapot minden változtatás ellen védelmeznie és azonfelül elérni azt, hogy az utolsó esztendőben elvesztett színét is visszanyeri.

Igy tanítgatja a vén sas az ő fiait. És szó sincs róla, van ebben a tanításban valami. Mert ha ijedős is egy kicsit az öreg és veszedelmesnek lát olyan kérdést, amelyre végül mégis csak kell valamit felelni, de abban igaza van, hogy a függetlenségi párt rászorult egy kis új verre. S ha a vén sas tanítását nem is akarja a függetlenségi párt megszívlelni, azt a figyelmeztetést illenék belőle kiéreznie, hogy még az öregek is sokallják már a szélbali fiatalság tunyaságát. A végén egy bizonyos: sem obstrukcióból, sem passzivitásból nem lehet egy politikai pártnak megélni. S amikor arról lesz szó, hogy az új kiegyezési javaslatok körül az egész vonalon megindul a harc — az obstrukció vagy a passzivitás egyformán nevetséges és szegényes taktika

A tehén lánya.

Pirók egyszer a herésből, ahol naponta a tömördek pompás étel között álldogálni szokott, megindult és elment a herésből. Ez csudálatos, mert Pirók máskor nem mehetett el onnan, miután kötél volt a nyakára kötve s a kötél másik vége egy karón fityegett, amelyet a földbe szokott beverni a kapás. Ez igen jó és hasznos szokás egyébként, mert nélküle Isten tudja mi dolgokat művelhetne Pirók e tágas térségeken. Ha az elejéről kezdjük, úgy kell venni az egészet, hogy ut halad el a herés mellett. Bár nem tulságosan látogatott. Néha eteliek fél nap, hogy senki arra nem jár. Ugyanis nincsen arra dolga, hát minek is járna arrafelé. Ilyenkor a csönd tökéletes. A jegenyék, ha némi szellő van, bólogatnak, a tányércsiga pedig észrevétlen lassan forgatja nehéz virágát a nap felé. Darazsak járnak s méhek is. A kukorica levelei, amint a szárhoz verődnek, zörögnek olyképen, mintha ember járna köztük, pedig nem. Az égen néha füllegek is vannak, fehérszélű felhők, de ezek is csak ritkán vannak. Lehet, hogy most másfelé van dolguk. Egy-egy pusztai kutya onson át a herésen s eltűnik a kukorica mögött. Csont

van a szájában vagy valamely földönjáró madár, amit éjjeli álmában elfogott. Azt viszi most elátni, hogy szűkebb időkre is legyen étel. A jegenyéken szarkák csörögnek olykor s valahol messze egy szélmalom szárnya forog. Csak a legtetejét látni, amint a kukorica fölött fölmerül, hogy ismét eltűnjön s hogy rögtön utána következzen a másik. A szélmalom az ilyen játéka soha bele nem ün. Valószínűleg tudja, hogy a szemnek, amely a nagy mozdulatlan-ságok nézésébe kifárad, ő mulattatást nyújt.

Pirók, a vén tehén is elszórakozik ezen. A kert közepén szokott állani, fejét rendszerint az ut felé fordítván s gondolkodik. Az állást nem unja el, mert négy lába van s így a teher köztük megoszlik. Miről gondolkozhatik egy tehén? Mely gondolatok járhatnak az ilyen nagy, hatalmas koponya mögött? Bizonyos, hogy gondolkodik, mert ha nem gondolkozna, sirni sem tudna. Pedig sirni tud. Van úgy, hogy nagy könyvek folynak ki a szeméből és szórén az orráig gurulnak, onnan pedig leugranak a földre. Szomoru ezt látni, mert ha már valami baja van, miért nem tudja elmondani szegény, legalább csak annyira, ahogy például a kutya elmondani bírja. Minden bé-

széde a könyveiben van. Ugy lehet, ilyenkor apró magzataira gondol, hogy ugyan azok hova lettek? Biz azok ki vannak csapva a pusztára, legelni s így messze estek az anyjuktól. Ha ez az eszébe jut, kinyújtja a nyakát, s fejét fölemeli és busan nagyot kiált, hogy hátha elhallatszana hozzájuk:

— Bu . . .

Nem felel rá senki s Pirók a herébe harap. Legfeljebb a kapás jön elő a hangra s kihúzván a karót a földből, itatni viszi a tehenet. Pirók lassan megy utána, mert idős már ő s minden járásában, kelésében bizonyos komolysághoz van szokva. Nem is csinál soha semmi bajt. Senkit fel nem döfött eddig és istállózás idején oly békében van együtt a lovakkal, hogy az ritkaság. Esetleg, ha ismerős kerül elébe, akit már rég nem látott, ugrik egyet, akárcsak az egészen fiatal és viselkedésükben még meg nem állapodott borjúk. Az az eset is, mikor a herésből megindult, bár a kötele le volt zövekelve, nem most történt, hanem már jóval régebben s voltaképen az egésznek az okozója egy apró leánygyerek volt, egy elhagyatott, szerencsétlen kised. Nem kellemes történet ez, talán kár is elbe-

volna. Amelyik párttól csak ennyi fog telni, az jobb, ha ki sem áll a sorompóba. Akkor még jobb, ha valami ideális, akár elérhetetlen ezelt tűz ki, természetesen a personal uniót — célja ennek sem lesz, de legalább némi tiszteletet parancsol.

Erre tanítja fiait a vén sas.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtti tizenegy órakor ülése van.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház mai rövid ülésében harmadik olvasásban is megszavazta a budget-törvényt s a tegnapi elintéztet kisebb javaslatokat. A jegyzőkönyvnek ezekre vonatkozó részét nyomban hitelesítették is, hogy át lehessen küldeni a főrendiháznak. A mai ülésben jelentette be az elnök, hogy az alsó-lendvai választás ellen nem adtak be kérvényt és így Mandel Pál most már végleg igazolt képviselő.

Holnap délelőtti tizenegy órakor lesz a szünet előtt az utolsó ülés s ennek napirendjén hét miniszteri válasz. Legérdekesebbek lesznek közöttük a miniszterelnök válasza Kossuth Ferencnek a sajtószabadság és a gyűlési jog ellen intézett támadások ügyében, azonkívül a kereskedelmi, igazságügyi és belügyi miniszterek válasza Polónyi Gézának a Newyork biztosító társaság üzemei tárgyában.

A mai ülés napirendjére volt kitűzve annak az időnek a megszabása is, amikor a delegáció tagjait megválasztják. De ez elmaradt. Sokaknak feltűnt, és tanakodtak rajta, vajjon mi lehet az oka. Mint értesülünk, egy telegram volt az ok: egy telegram, melyet a kormányelnök Bécsből kapott. Tehát ismét Bécsben van baj s nekünk várunk kell, míg ott elmúlik a haladékos okozó baj.

A főrendiház bizottságából. A főrendiház pénzügyi bizottsága Samassa József egri érsek elnöklése alatt ma ülést tartott, amelyen az 1898. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. A javaslatot az elnök ismertette s ezután hosszabb vita támadt, amelynek során érdekes volt dr. Korányi Frigyes felszólalása. A tudós tanár előadta, hogy a tüdőgümőkór ijesztő módon terjed és ennek megállítására céljából arra kérte a belügyminisztert, hogy a leghatásosabb intézkedéseket mielőbb tegye. Samassa elnök kijelentette, hogy nem elég a felemlített betegséget gyógyítani, hanem arra kell törekedni, hogy a baj okát megszüntessék és ezért szükségesnek tartja, hogy

ne csak orvosi szempontból vegyék fontolóra az ügyet, hanem oda kell látni, hogy közgazdasági utón is elejét vegyék a bajoknak és megakadályozzák a betegségnek a széthúrozódását, ami csak úgy lehet elérhető, ha az állami közigazgatást mielőbb behozzák. A költségvetést végül változtatlanul elfogadták. — A közjogi és felirati bizottság báró Vay Béla elnöklése alatt tartott ülést. Az 1848-iki törvények megünnepeléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Báró Prónay Dezső és Gyulai Pál felszólalása után a javaslatot elfogadták. Az együttes ülés módjait is megbeszéltek és a képviselőháznak e tárgyban hozott határozatát a főrendiháznak elfogadásra fogják ajánlani. — A jogügyi bizottság a határvidéki házközösségek megszüntetéséről és a kisbirtokosok országos földhitelintézetéről szóló törvényjavaslatot tárgyalta és fogadta el.

Párttervezet. A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt ma este Kossuth Ferencz elnöklése alatt tartott értekezletén napirend előtt Hentaller Lajos a következő indítványt adta be:

„Tekintve azt az ellenséges és hazafiatal magatartást, melyet a kormány utasítása folytán a hivatalos Magyarország nemzeiünk ünnepével, márczius 15-ével szemben tanúsított, mondja ki a függetlenségi párt, hogy a kormány által rendezett meghamisított ünnepen, április 11-én, nem vesz részt.”

Többek hozzászólása után egyhangulag elfogadták ez indítványt s e határozatról minden egyes párttagot hivatalosan értesítenek. Ezután Lukács Gyula előterjeszti ama városoknak névsorát, ahol az önálló vámtérület érdekében népgyűlések lesznek rendezendők. A párt köszönettel tudomásul vette Lukács előterjesztését és felszólit minden párttagot a népgyűléseken való részvételre.

A lelkeszi jövedelem kiegészítése. A képviselőház közoktatási bizottsága március 23-án Albin elnöklése alatt ülést tartott, amelyen folytatták a lelkeszi jövedelem kiegészítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Wlassics Gyula miniszter több szakaszhoz módosításokat nyújtott be, amelyeket a bizottság elfogadott. Végül a miniszter indítványára a következő 20-ik és 21-ik szakaszokat fogadták el:

20. §.

Amennyiben a 2. szakaszban említett vallásfelekezetek illetékes hatósága igazolja, hogy több lelkeszének jövedelmét már a csekélyebb jövedelemmel ellátott lelkeszek illetményeinek kiegészítése címén az állami költségvetésbe felvett és az illető vallásfelekezetnek jutott összegből 1897. év végeig 800 forintig kiegészítette, ezen kiegészítési összeget addig is, míg a jelen

törvény értelmében az illető lelkeszek jövedelme különben is 800 forintig kiegészüljön, az állami az illető vallásfelekezet részére kiszolgáltatja.

21. §.

A jelen törvény célja kizárólag a lelkeszi jövedelem kiegészítése lévén, önként következik hogy az állam pénzügyi helyzetéhez képest továbbra is feladataul tekintti a fejlődő méltányos igényekhez képest a bevett vallásfelekezeteket egyház és iskolai szükségleteinek kielégítésében támogatni miért is a jelen törvény az állami költségvetésben különböző címek és rovatok alatt a bevett vallásfelekezetek részére felvételre szokott minden nemű egyházi és iskolai segélyeket érintetlenül hagyja, kivéve a különböző egyházak csekélyebb illetménynyel ellátott lelkeszeinek segélyezésére szolgáló tételt, mely a költségvetési törvényben meghatározandó összegben jövőre az 1. és 20. szakaszban meghatározandó célra szolgál.

A törvényjavaslat tárgyalását ezzel befejezték.

Szózat a függetlenségieknek.

Az E-s mai számában a függetlenségi párt egy régi tagja. — semmi kétség benne, hogy Mocsáry Lajos — azt a kérdést fejtegeti, hogy miként foglaljon állást a függetlenségi és 48-as párt a köztünk és Ausztria közt felforgó kérdések újabb tárgyalása alkalmából. A cikk gondolatmonete a következő:

A függetlenségi pártnak mielőbb állást kell foglalnia. Nem kell előbb bevárnia az osztrák viszonyok fejlődését, sem pedig a kormány konkrét javaslatát. Ausztriában a beállott helyzet további fejlődése kiszámíthatatlan; ott félreismertetlenül észlelhető, hogy maguk a népek az ugynevezett teljes alkotmányosságra kevés szívt fektetnek; ily féllal fentartani és kezelni közös ügyeket annyi, mint azokat a többé-kevésbé leplezett, esetleg a leplezetlen abszolútizmusnak kiszolgáltatni. Saját kormányunk és pártjának intencióit illetően nem kételkedik abban, hogy mindenáron fenn akarja tartani a status quot, a közös vámtérület és közös hadügyet, megkísérülhet eljárássának jogi fikciókkal s zavaros helyzet előidézésével való leplezést, de a dolog lényegére nézve nem fog visszariadni jogfeladástól és az ország megkárosításától sem.

Más okból sem kell bevárni a kormány javaslatát. Vegyük azt az esetet, hogy a magyar kormány az 1867. XII. törvényezikké revíziójára lesz utalva, amely revízióval azonban a kormány az osztrák alkotmányosságra vonatkozó garanciális szakaszok módosítására fog szorítkozni. — micsoda helyzetbe jut így a függetlenségi párt, ha arra szorítkozik, hogy ily alapon, ily kerethen fogadja el a vitát? Állást foglaljon a revízió ellen, sértetlenül

szólni, bár némileg tanuságot tesz. Pirók gondolkodási képességéről.

A kis lány a kapás lánya volt, már jobban mondva a feleségé tudniillik, aki azonban a kicsi életéért cserébe adta, a magát s meghalt szokás szerint. S bár igen sirt utána a gyermek, hogy a föld felett maradjon, már kérésének eleget tenni nem lehetett és életadókat lehelyezték közanyánk ölébe. Hát maradt ugyan még a házban két növendéklány, meg egy furcsa eszű fiú, de mit ér mindez a kicsinek. Maga az apja éppen nem értett ahhoz, hogy ilyféle lelkeket miként kell ajnározni.

Hol is tanulta volna. — Egy tuczat évig volt katonája a császárnak annak idején, ez éveket csupa francziákkal és taliánokkal való tülekedésben töltötte. Azután haza jött és megházasodott, azaz hogy feleséget vett, aki most utolsó gyermekénél ily bucsutlanul távozott az élők közül. A vakarcsot bizony csak a növendéklányok gondozták, ahogy tudták, bár hiszen még a tulajdon anyák közt is van nagyon sok, aki az ilyen apró tollas egerekhez mit sem ért. Biz az csak épen kinlódott s úgy élt (mint mondani szokás) miként az angyal: hol evett, hol nem. Bekötötték, amibe tudták, rázogatták is, ha kedvük volt hozzá, egyéb-

ként sirt szegény csodakeserves; módon nap-nap után. Jól meg volt teremve pedig, mert minden ezen penitenciáinak a daczára sem vitte el sem az első, sem a második hónapjában a halál. Bár ugyancsak rászolgáltak a növendéklányok. A kisebb olyan hetrefüles-féle forma volt, a másik meg mintha megesküdött volna a szomszéd tanyával, örökké azt járta. Ez már a legény után vetette magát akkor.

Ezt a kis darab lányt letették valahova. Ahogy bekötötték, odahelyezték valamely fal alá az udvarba, vagy pedig a ház végébe az árnyékre, hogy ott feküdjön. Egyik sem számolt azzal, hogy a nap halad s az árnyékból hamarosan tűző sugarak helye lesz. Jöttek aztán a darazsak, jöttek a legyek, a szép, nagy zöld legyek és ellepték a darab lány arcát és most már szegényke amaz iszonyatos ordításokat művelte, amiket tünni igazán nem lehet. Belepte a kis tehetetlenséget mindenféle csuszó-mászó állat s ép ilyen esetben történt, hogy Pirók nem állotta ki tovább síró hangja hallgatását. Már rég figyelte a hangot a téhen, amint hol elhalón, hol keservesen zokogott. Állt egy helyben és hallgatott, mert hiszen amugy sem igen tehetett egyebet. A kisdéd azonban egyre sirt, mert égette a

nap és rágta a sok légyféle madár: a téhen egyszer nagyot ugrott, mint olyan ember, aki már nem bírja tovább türtöztetni szíve szakgatásait, kirántotta a czöveket a földből s kötetlenül fogva huzván azt maga után, felhaladt a szikes parton a gyermekig és annak az arcába fujt:

— Fú...

Többször ismételte ezt, meleg párázatát rálehelvén ama kicsiny istentőlvalóra. Fuvására mind lementek róla a legyek, a darazsak és a Pirók oldalára szálltak. Pirók azonban hol szarvával, hol farkával ellenük húrczolt s mind, mind elkergette. Ilyen állat ő, ha jókedvében találják. Topogott ott a gyermek körül, amely a házfal aljában feküdt jötehetetlen s most, a téhen orrából némi kis anyai meleget érezve, im elcsöndesült. Pirók kinyújtotta a nyakát, fölívágta a fejét és akár a kürt, beleszólt az elernyedtt, napvilágos meleg nyári csöndbe:

— Bú...

Szavát a hetrefüles nem hallotta meg, mert isten tudja csak, hogy mivel van örökké a feje tele neki, amaz pedig épen nem hallhatta meg, mert ismét odakódorgott. Tisztán csak a kapás hallotta meg, aki a szőlőben

akarja fentartani azt az 1867: XII. törvényezikket, melynek eltörlését hangoztatta harmincz éven át? Magának a revízió-nak ténye ellen a függetlenségi pártnak kifogása nem lehet. A revízió szüksége által be van bizonyítva, hogy tévedtek azok, akik a 67-iki művet a bölcsesség kövének tekintették.

Nem szabad ismét belemennünk a tárgynak olynemű kezelésébe, mely szerint az 1867. XII. törvényezik intőzkedései két csoportra osztassanak s a revízió szempontjából különböző konszideráció alá essenek. Egyik csoport a most specifice közös ügyeknek mondott kül-és hadügy, másik csoport a törvény elnevezése szerint a kereskedelmi ügyek. Nem szabad belenyugodnunk abba, hogy most csak az egyik, tudniillik a második csoportról van szó, mert ezzel hallgatag beismerését tanúsítjuk annak, hogy a külügy és hadügy közössége a practica sanetioból folyik. De még egyébnek is beismerését, annak a gonosz ferditésnek tudniillik, hogy az 1867: XII. törvényezik tartalma, különösen a külügy és hadügyre vonatkozó része, kétoldalú szerződés, melyet nekünk egyoldalulag felbontani nem lehet. Tudvalevő dolog, hogy a párt az ily felfogástól nagyon távol áll.

Akik maguk is elismerik a revízió szükséges voltát, azoknak le kell vonnia e beismerésnek összes konzekvenciáit. Ausztria helyzetéből, mely a revízió szükséges voltára nézve a döntő momentumot képezi, nemcsak az következik, hogy velők a kereskedelmi ügyekre nézve az 1867: XII. törvényezikben kontemplált módon, mindennemű anyagi érdekeinknek közös kezelésben való összebonyolításával szövetkezni nem lehet, de ép úgy, sőt még sokkal inkább következnek az is, hogy nem lehet közösen intézkedni a külügy, hadügy és ezzel kapcsolatos pénzügyre nézve sem. Az 1867: XII. törv. 23-ik szakaszában körülírt ügyek az osztrák alkotmányban valóságban conditio sine quo nont képeznek a közös kezelésre nézve. Nevezetesen vonatkozik ez az első politikai csoportra, mert ami a másikat illeti, kereskedelmi szerződést nemzetközi uton köthetünk bárkivel is.

Mindezeknél fogva oda terjed véleményem, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak önállóan, saját iniciatívájából kell állást foglalnia, mihelyt az Ausztriával való viszonyok ismét napirendre kerülnek. Saját elvei, saját eddig folytatott szerepe és mint kiindulási pont az Ausztria közviszonyaiban beállott nagy horderejű körülmények legyenek irányadók és nem az, mit fog előterjeszteni és miként fogja formulálni a kormány a maga javaslatait. Mihelyt érdemleges tárgyalás alá kerülnek a Magyarország és

valami öreg almafa föltámasztásával bajoskodott, amelynek ágai a gyümölcsök terhétől ketté akartak hasadni. (Mert az almafa is ép oly bolond, mint némely ember: hogy sokkal több gyümölcsöt nevel, mint amennyit elbir tartani.) A Pirók hangjáról neki az eszébe jutott, hogy itatni kellene az állatot. Sietett is most már a fával s vén ágait valahogy föltámasztván, előkerült. Kereste Pirókot a helyén, de nem találta s csak később fődözte föl a ház végén, az árokszélen.

Az ám, ott. Mert úgy történt, hogy hánykolódásaiban a kised megfordult egyszer maga körül a meredélyes parton és kedvet kapván a guruláshoz, bele is gurult az árokba. Ép olyan vízjárásos esztendő volt akkor is, mint a mostani, amely arról nevezetes, hogy ha jól belevágja az ember a földbe az ásót, kut fakad a nyomában. Jó latyakos volt akkor az árok, felderékig bele is süppedt a gyermek. Odaért az apja és nézte. Kihuzta s megint nézte. A vén katona így szólt:

— A ruhája alja sáros. Hát azt ollóval körül tudnám vágni. De a lábai is csupa sarak, hát hogy vágjam le a lábait?

... E fajta szeretetben élt a kised, míg nem egyszer megunt az itléletét. El is követ-

Ausztria közt fenforgó ügyek, terjesztések elő a párt részéről formszerű ellenindítvány gyanánt az 1867. XII. törvényezik eltörlése s a Magyarország és Ausztria közti viszonyok a personal unió alapján való rendezése.

KÜLFÖLD.

A francia vezérkar háborút akar. Párisból táviratozzák a „N. Fr. Pr.” utján: A Zola-perben szerepelt Pellieux tábornok, aki már akkor feltűnt ügyes szónoklatával, amelyet az esküdtek megfélemlítésére tartott, ma a francia tisztekhez intézett beszédében ismét kifejezést ad hő kívánságának a háború után. A Radical amelynek közleményét még mindeddig meg nem czáfolták, a következőket jelenti: A „Bois de Boulogne”-ban katonai gyakorlatok voltak tegnap, amelyeknek megtartását maga Pellieux tábornok rendelte el. A tábornok a gyakorlat bevégeztével, elkécsve érkezett csak meg. Mentésül azt hozta fel, hogy lovai nem voltak megpatkolva. Hogy pedig a tiszteket késéseért némileg kiengesztelje, a következő harcias beszédet intézte hozzájuk:

Legutóbb megismertem a 120-as ágyuk ható erejét. (Ezek az ágyuk játszottak oly nagy szerepet a Zola-perben.) Ezeknek az ágyuknak a legnagyobb romboló erejük van és ezenkívül a jövőben a gyalogság olyan lövedéket fog még kapni, amelylyel 700 lépésnyire ugyanazt a hatást lehet elérni, mint a mostanival 400 lépésnyire. Remélem, hogy háboru esetén Franciaország revanche-ot vehet, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy ez a fegyver csak nekünk van meg. Én azt hiszem, hogy a jelenlegi pillanat kiválóan alkalmas erre, különösen tekintettel a hazafias érzések felébredésére, amelyek minden francia szívet elköltenek és amelyeket főleg az utolsó idők eseményei lobbantottak lángra.

A „Radical” ehhez azt a megjegyzést fűzi: Tehát a tábornok ur a mostani pillanatot nagyon alkalmasnak tartja a háborúra. És ezt meg is meri mondani, épen úgy, mint a bíróság előtt. Ugy látszik, hogy ez a tábornok ur fixa ideája. De ezek után komolyan azt kell kérdezni, hogy hova lett a fegyver a vezérkarról és hogy ugyan mit gondol a francia kormány az ilyen beszédéről, amely az országnak végzetes meglepéseket szerezhet.

kezett az anyja után. No, jobb is volt neki, hogy eltemették. Annakidején még nem voltak a pusztákban pap-féle emberek, mert bizony szegény püspökeink vagyoni viszonyaiknál fogva egyáltalán nem értek arra rá, hogy a pusztákba papot állítsanak. Hát csak úgy temették, ama régi módon, bétéve őt is a domboldalba, ahol ezeréves csontokból van a föld. Ne higgye azonban senki, hogy ez csak úgy megy, Hübele Balázs módjára. Mert ennek mindenféle szertartásai meg vannak azért, csak épen a deák kornyikálások hiányzanak. A koporsót az apja barkácsolta össze s egy éjen át két szentelt gyertya égett a kis halott fejénél. Csak ezután tették őt be a dombba, miután előbb annak oldalát megnyitották. A sógor pedig, bizonyos nevezetű Földödi Mihály, általánosan ismert istenes ember, tömjént tett a pipájába és rápipált szegényre, mondván: adj, uram Isten, neki örök nyugodalmat.

Pirók áll a herés közepén s néha hoszszakat bóg. Más alkalommal köny csordul a szeméből. Kire gondolhat ilyenkor? Saját magzataira, vagy pedig erre a gyermekre? Nem tudni. Az ember csak tépelődik és senki feleletet e fajta kérdésekre nem ad.

Tömörkény István.

Reichsrath mindhiába!

(Távirati tudósítás.)

Az osztrák tisztelt Házban ma délelőtt csak egy ömlött a sok epe és neveltlenség. A napirendre ugyan a gróf Thun programjának megvitatása volt kitűzve, de jóformán az egész ülés azzal telt el, hogy Magyarországot piszkolták. Szerencsére a magyar közállapotok fölött nem a Daszynskiak és a monsignore Scheicherek kirohanásai alapján itél a világ és az osztrák Reichsrathban senki sem kereste a politikai és szellemi érettség megnyilatkozásait. Először bizonyítsa be ez a társaság, hogy csak három napra is képes fölvenni egy művelt parlament modorát és hogy a botránycsinálásban nemcsak huszonnégy órai műpauzákat tud tartani és akkor szóba állunk a Daszynskiakkal és Scheicherekkel. Egyelőre nem. A komoly kritikát ki kell érdemelni. Ennek meg van az a módja, hogy osztrák pártvezérek egymás fejéhez vágjanak ilyen czimeket, hogy kókler és utczakölyök, mint ezt a mai ülés második felében Wolf és Lueger urak tették. A régi Reichsrath tehát ismét föltalálta magát. Kókler és utczakölyök! Nem mi mondtuk...

Bécsi tudósítónk a következőket telefonozza nekünk:

A Reichsrath mai ülésén folytatták a kormányelnök nyilatkozata fölött megindult vitát.

Elsőnek dr. Menger, a kiváló nemzetgazda szólalt fel.

Bizalmatlanság a kormányban.

Menger nem találja a miniszterelnök fejtegetéseiben azt a kijelentést, hogy a megsértett jogok ismét érvényt akar szerezni. Az államban nem uralkodhat áldásos rend, amíg egy oly nagy néptörzs, mint a német, legszentebb jogaiban veszélyeztetve érzi magát. A nyelvkérdést tehát törvényes uton kell rendezni.

Ezután a lex Falkenhaynról beszélt, majd a prágai zavargásokat fejtegette és kiemelte, hogy az osztrák állampolgárok a zavargások alkalmával szenvedett veszteségeikért máig sem kaptak kártérítést.

Szólv végül pártja nevében a következő nyilatkozatot teszi:

A sok sajnálatos esemény az állam jogi alapjait súlyosan megsértette és a jogtudatot mélyen megrendítette. A törvényeket lényeges pontjaikban szegték meg. E sérelmek egyrésze oly helyre történt, amely arra van hivatva, hogy megakassza Ausztria törvényhozását, minél fogva minden törvénysértés, a mely ott történik, különösen nagy jelentőséggel bír. Ezenfelül Ausztria németjei legkétségteljesen nagyobb jogaikban és igényeikben szenvedtek súlyos sérelmeket, legszentebb érzelmeiket és legfontosabb érdekeiket taposták le halálán törvénytelenkedésekkel. Minden miniszteriumtól meg kell követelnünk, hogy vonakodás nélkül lásson hozzá a súlyos törvényszegések megszüntetéséhez. Pártfeleim megbízásából kijelentem, hogy a miniszterium ellen, valamint minden más miniszterium ellen is, mindaddig, amíg azt nem látjuk, hogy tényekkel, nevezetesen a törvénytelen nyelvrendeletek megszüntetésével és a nyelvkérdésnek a németek jogos igényeit kielégítő törvényes rendezésével ezt a minden kormányra nézve egyenesen elháríthatatlan feladatot meg nem oldja: a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetünk és vele szemben a leghatározottabb ellenzéki álláspontot foglaljuk el. Pártfeleim a taktikai eljárás tekintetében természetesen szabad kezet tartottak fenn maguknak és szükség esetén a legvégső parlamenti eszközökhöz fognak nyulni. A német pártok egységét a siker szükséges alapfeltételének tartjuk ebben a nehéz és ránk kényszerített küzdelemben és ahhoz hiven és rendületlenül ragaszkodunk. (Élénk tetszés a baloldalon.)

Sustersic a szláv-keresztény nemzeti szövetség nevében kijelenti, hogy ők a többség felírti javaslatának alapján állanak, amelynek megvalósítására a jobboldal többi pártjaival együttesen törekszenek. A Thun-miniszteriummal teljesen elfogulatlanul és függetlenül állanak szemben. Sajnálna, hogy a kormány nyilatkozata nincs tekintettel a parasztság nagy jelentőségére.

Velenzo, márczius 29.

A *Gazetta di Venezia* jelentése szerint az olasz kormány sürgősen az észak-amerikai vizekre fog küldeni egy olasz hajórajt.

Piemontból jelentik, hogy onnan 8000 emberből álló önkéntes csapat fog a kubaiak segélyére utazni.

TÁVIRATOK.

Az orosz-kínai egyezmény.

Pétervár, márczius 29. Oroszország és Kína képviselői, kellő meghatalmazással, Pekingben márczius 15/27-én külön egyezményt írtak alá, melynek alapján Port Arturt és Talieu-Vaut a körülöttük fekvő területekkel és a hozzájuk tartozó területális vizekkel a császári Kormányának 25 évre használatra átengedik, amely határidő később közös megegyezéssel meghosszabbítható lesz. Kína megadta továbbá Oroszországnak a vasutépítési jogot, hogy ezeket a kikötőket a Szibériát átszelő nagy vasutal összeköthesse.

Ez az egyezmény egyenes és természetes következménye ama barátságos viszonyoknak, amely a két nagy szomszédállam között fenáll, amely államok minden törekvéseinek arra kell irányulniok, hogy határos birtokaik óriási területén a lakosság javára a nyugalmat fentartsák. Az a tény, hogy az orosz csapatok egy barátságos viszonyban levő állam kikötőit és terület részeit békés uton megszállják a legvilágosabban bizonyítja, hogy a kínai kormány e szerződés valódi horderejét méltányolni tudta. Kína suverenitási jogai integritásának fentartása és Oroszországnak, mint szomszédos tengeri hatalomnak, lényeges szükségletei tekintetbe vétele mellett, egy idegen állam érdekeit sem sérti ez az egyezmény, hanem ellenkezőleg a világ minden nemzetének lehetővé teszi, hogy a közel jövőben a Sárga-tenger partvidékeivel, amelyek eddig el voltak zárva előlük, összeköttetésbe lépjen.

Azáltal, hogy Talieu-Vau kikötője minden idegen nemzet kereskedelmi hajói előtt megnyílik, a szélső keleten a kereskedelem és ipar számára igen kiterjedt új piac keletkezik, ami a Szibériát átszelő nagy vasutnak köszönhető, amelynek az Oroszország és Kína között létrejött egyezmény következtében az a rendeltetése, hogy az óvilág mindkét kontinensének legtávolabb eső pontjait összekösse. A Pekingben aláírt egyezmény tehát Oroszországra nézve nagy történelmi fontosságu és mindazoknak szerencsés eseménynek kell azt tekinteniök, akik a béke áldásait és a népek között a jó viszony erősödését szívükön hordják.

London, márczius 29. Az alsóház mai ülésén Curzon államtitkár kijelentette, hogy a kormány nincs birtokában az orosz-kínai egyezmény pontos határozatainak. Az orosz nagykövet ma délelőtt tudatta az angol kormánnyal, hogy e hónap 27-én aláírt egyezmény értelmében Kína átengedte használatra Oroszországnak Port Arturt, Talieu-Vaut és a szomszédos területeket. A nagykövet közleménye az egyezmény határozatairól tüzesebb felvilágosítást nem ad.

Változások a haditengerészetben.

Bécs, márczius 29. Ó felsége Pittner altengernagyot, 50-ik szolgálati évének betöltése alkalmából, tengernaggyá nevezte ki; Hínke ellentengernagynak a hajórajparancsnokság alól való felmentése mellett a másodosztályú vaskorona-rendet adományozta és Minutillo ellentengernagyot hajórajparancsnokká nevezte ki.

Zola Amerikában felolvas.

London, márczius 29. A „Daily Telegraph” szerint Zola arra az esetre, ha a semmitűzők új tárgyalást rendel el a pörében, Amerikában 15 felolvasást rendez a pöréről, amelyekért egyenként 20,000 frankot ígértek neki. Zola táviratilag beleegyezett az amerikai rendezők ajánlatába. A semmitűzők határozatát azért kell bevárnia, mert szükség van időre. Ez pedig csak a perújítás esetére lehetséges, mert akkor nem kell fogházba mennie. (N. Fr. Pr.)

A párisi börzianerek kivándorlása.

Páris, márczius 29. Negyvenhét kiváló párisi coullissier-firmának Brüsszelben való letelepedése most már biztosítva van. A brüsszeli tőzsdébizottság már meg is kötötte velük az egyezséget. A párisi börzianerek kivándorlása a brüsszeli tőzsdét a világ egyik legfontosabb tőzsdéjévé teszi. (N. Fr. Pr.)

A görög kölcsön.

Páris, márczius 29. Hanotaux külügyminiszter s az nagol és az orosz nagykövet ma délben írták alá a külügyminiszteriumban a görög kölcsönre vonatkozó egyezményt.

Az olvasóhoz.

A közeledő negyedévvél szemben lapunkat főleg sok szavakkal ajánlani az olvasóknak. Megmondtuk már, hogy az olyan bizonyítvány, amit maga állít ki a lap maga mellett, nem sokat érhet okos olvasó előtt. Egy lapot hosszabb időn a magatartásából lehet csak alaposan megítélni, ép úgy, mint a barátot.

Annyit már eddig is bebizonyítottunk, hogy függetlenek vagyunk minden irányban, kormánytól, pártoktól és mindenkitől, még azoktól is, akik ezt a lapot alapították — mert ugy alapították, hogy az a liberálist must szolgálja olyan mértékben, amint azt a magyarság erősödése kívánja és senki mást ne szolgáljon.

Komoly törekvéseinkben, a közönségnek minél élénkebb, frissebb, megbízható és tisztességes hangon írt lapot adni, nem fogunk lankadni ezután sem, sőt a közönségnek lapunk iránt példátlanul megnyilatkozott rokonszenvét most kettőzött igyekezettel kívánjuk kiérdemelni.

Gondoskodunk, hogy lapunk mindenkit kielégítsen, nem csak a politikával foglalkozókat, hanem a gazdákat és kereskedőket is. Lapunk gazdasági részére ezentul is nagy gondot fordítunk, hogy olvasóink minden e téren felmerült mozzanatról rögtön értesülve legyenek.

Az „Országos Hírlap” abban is ambícióját látja, hogy a családban minden egyes tagja a családnak megszeresse. Közölni fogjuk sorban a legérdekesebb és legbecsesebb regényeket európai híróktól, Kiplingtől, Bourgettól, Claretietől, Sudermanntól, stb., mihelyt a most folyó „Két asszony” című regény bevégeződik.

Eredeti regényünknek,

a Mikszáth „UJ ZÁNYIÁSZ”-ának.

mely az olvasóközönség előtt oly nagy feltűnést keltett, hogy már kétszer kellett utánanyomatni az előző folytatásokat, márczius végéig lepergő részét, mely egy kötetet tenne már ki, különnyomatban küldjük meg azoknak az új előfizetőknek, kik legalább egy negyedévre előfizetnek.

A rendes rovatokon kívül, melyeket olvasóink ösmernek, a hölgyek számára minden évadban közölni fog az „Országos Hírlap” dívatleveleket. A gyermekek multságára pedig minden második vasárnap a mellékletet nekik való olvasmányokkal tölti meg munkatársaink nagy gárdája.

Az előfizetési és megrendelési feltételek a lap homlokán olvashatók.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése e hónap végén lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos szétküldése akadályokba ütközzék. Legjobb, ha az előfizetési összeget a lapunkhoz csatolt postautalvánnyal sziveskednek beküldeni.

A kiadóhivatal.

HIREK.

A Decskó felesége.

„Bojcev kapitány, aki a fogságban értesült a felesége haláláról, meglehetősen nyugodtan fogadta a halálhíret.”

Decskó ur jelenleg azokban a lakályos czellákban tartózkodik, melyek Bulgáriában a közönséges gyilkosoknak jutnak osztályrészül. Végzete lévén az, hogy Bulgáriában sem mindig eresztik a gyilkost szabadon, Decskó megadással türi sorsát. Vigasztalására szolgál az, hogy a hadsereg listájában minden külpolitikai eselszövény daczára is benne hagyták és így legközelebb soronkívül fogják őrnaggyá előléptetni. (Ferdinand végre is tartozik neki valami kárpótlással az elzárásért.) Ilyen körülmények között örömmel halljuk azt, amit a bolgár viszonyok ismerői beszélnek: tudniillik, hogy Decskó kitünő közérzetnek örvend. Testsulya pláne annyira gyarapodott, hogy kénytelen használni a svédgimnasztikát és tartózkodni a lisztes étellektől. Az alkohol tartalma italoktól már nem merete eltüntetni a fogházorvos, mert Decskó ezt az igazságügyminiszter intrikájának nézné.

Tegnap reggel, ép midőn fölébredt Decskó és az éjjeli szekrényén található Tent Jears-cognacból egy apró kortyot ivott, halk kopogtatás hallatszott ajtaján. Decskó nem válaszolt erre. Unott arczzal pillantott a félig nyitott ablakra, ahonnan napsugár özönlött be a Decskó selyem takarójára.

— Szent Nikolájra mondom — dörmögött Decskó — hogy nagy botrány lesz ebből, ha a főügyész a rácsokat nem távolíttatja el innen. Megvagyok győződve róla, hogy velem lesz az egész tisztikar és az igazságügyi orvosi tanács... A bolgár közvéleményről nem is szólok...

A kopogtatás ismétlődött.

— Ki az? — kiáltott Decskó.

— Én vagyok, Kutusov, a fogházfelügyelő, százados ur tisztelője — válaszolt egy alázatos hang.

— Távozz a kulcslyuktól, — ordított Decskó — mert idáig érzem a hagymabűzt rajtad!

— Uram, a tények hatalma erősebb a hagymabűznél. Engedd meg hát, hogy alkalmatlankodjam neked... Hiszen tudod, hogy én vagyok itt az utolsó ember, de ma azért kénytelen vagyok zavarni pihenésed... A Szűz Anya és Szent György, a vitéz katonák oltalmazója legyen veled, csak eressz be, mert már nagyon néznek a börtönőrök és azok előtt még van egy kis tekintélyem.

— Bujj be — süvöltött most a kapitány — de állva maradsz három lépésre tőlem! — kiáltott rá a belépőre.

Kutusov állva maradt. Egyszerű ember ő, a feje ötszögű, a bajsza lekonyult és vonásain látszik, hogy az élet igen megviselte. Kezdetben ministráns-gyerek volt, de feltörte a szentségtartót és megszökött a templomi drágaságokkal, a zsebe azonban lyukas volt és így kihullott belőle a zsákmány. Ebben Isten ujját látta az ifju, miért is magabaszallt és elvonult a rengetegbe; ott egy rablóbandához csatlakozott és az utazó-kereskedőket fosztogatta mindaddig, míg át nem vették államszolgálatba. Azóta kedélye fanyar és alázatos és tudja, hogy legjobb volna neki az egész életet újra kezdeni. A templomrablásán tudniillik.

— Uram — sóhajtott Kutusov — meghalt az asszony.

— Melyik? — kérdezte Decskó közömbösen. — A fejedelemszöny, a Bourbonok

ivadéka, a karcu szöke nő, akinél gyakran liköröket ittam a kisebbik trónteremben?

— Nem — sóhajtotta a templomrabló szomorúan. — Az él és soha többé nem fog a testőrkapitányokkal szeretetreméltó lenni.

— No hát, talán az özvegy esperesné, a barna oláh nő, a Dondukoff-Korzakov-utczából, aki a székesegyház mögött lakik és nyitva tartotta a kiskapuját mindaddig, míg a palotából haza nem mentem?

— Nem — válaszolta a templomrabló. — Az is él és ugyszólván már be sem zárja az utcaajtót. Nem igen busul, mert téged ugyan ide zártak, de azért teljes létszámu a fejedelmi testőrszázad.

— Aha — mondta Decskó — tehát Arabella Belladonna lesz az, a spanyol excentrique-tánczosnő, akire egy egész zacskóval költöttem jó török aranyakat.

— Az sem — rázta a fejét Kutusov — azt nem is jelenteném, mert az már azt sem tudja, hogy ki volt a Decskó.

— Nyügd már ki! — kiáltott Decskó.

— A feleséged halt meg — szolt most a templomrabló meghatottan. A feleséged, aki annyira szeretett, hogy férjhez ment hozzád, mikor tudta, hogy más szeretőd van, aki annyira szeretett, hogy ünnepi ruhába öltözött, mikor viszontláthatott a végtárgyaláson, aki annyira szeretett, hogy most megmérgezte magát, mert nem tud nélküled élni. Meghalt a feleséged, Decskó.

A Kutusov el volt fehéredve, könyezett is és rángatózott a szája széle, miként az általános embéri szokás, ha megijed az ember a rossz hírtől, amelyet közölnie kell a sujtóttakkal.

— Meghalt? — Hm, eszerint özvegy volnék — mondta Decskó és egy pillanatig merevén a levegőbe bámult, azután hirtelen az elszomorodott Kutusovra nézett.

— Ejnyc — szolt rá Kutusovra, — de lágy szívűek vagytok ti, templomrablók!

— Királyné zarándok-uton. Olga görög királyné legközelebb Tinosz szigetére fog zarándokolni, ahová „Gyümölcsoltó-Boldog-Asszony napjára, április 6-ára, Szűz Mária csodátévő képéhez, a Balkán államok messze vidékeiről nagy számmal zarándokolnak a hívők. A királyné ez alkalomból gazdag ajándékot visz a szent helyre, hogy férje és lánya megemlézése alkalmából az Istenasszonynak a szent kép előtt háláimát mondjon. Valószínű, hogy a herceg és a hercegné is, valamint Zsófia trónörökös nő a királynét ez utjában elkísérik.

— Bubics Zsigmond kitüntetés. A király Bubics Zsigmond kassai püspöknek az egyház és a közügyek terén kifejtett működése elismerésül az első osztályú vaskorona-rendet adományozta. Az erről szóló legelső kézirat ma jelent meg a hivatalos lap élén és így szolt:

A Személyem körüli magyar miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán Bubics Zsigmond kassai püspöknek, az egyház és a közügyek terén kifejtett kiváló tevékenysége elismerésül, első osztályú vaskorona-rendemet díjazományosan adományozom.

Kelt Bécsben, 1898. évi márczius hó 21-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Báró Bánffy, s. k.

(Igen örülünk ennek a kitüntetésnek, mert méltó hazafi és egyházi életet él a király, ki a nemzet előhaladásában nem vet akadályokat, mint amilyen főpap három nappal előbb kapta a belső titkos tanácsosi rangot. Amily lehangelő a kormány kitüntetésre való felterjesztése az ország liberális többsége előtt, mely az említett püspök urat mindig szemből találta, ép oly mértékben békíti ki a Bubics püspök újabb kitüntetését. Bubics csak nemrég boesított ki egy hazafias és magyar hangu pástorlevelet a szocializmus kérdésében hűvéhez,

melylyel újra megnyerte még a protestáns szíveket is, mert egy főpap, aki apostolszerű tanítómestere híveinek és nem agitátora, megérdemli, hogy minden vallásuk kalapot emeljenek előtte.)

— Baross-remiscentia. A mostani kiegyezési időkben kiválóan érdekes egy Baross-remiscentia, amelyet a minap mondtak el egy kereskedelmi testület közgyűlésén.

Baross minisztersége idején történt. Galicziában nagy volt a nyomor. Az osztrák kereskedelmi miniszter ezért azzal a kérelemmel fordult a magyar kormányhoz, engedje meg, hogy 180.000 métermázsas orosz búzát vám nélkül lehessen behozni Galicziába. Erre Baross maga elé citált öt előkelő buza-kereskedőt és előadván a tényállást, ekként szolt:

— Én nem szívesen teljesíteném az osztrákok kérését, mert ahol 180.000 mázsa jön be, ott bejöhethet még egynéhány kilogramm is. De Galicziában tényleg inaság van, azon segíteni akarok. Tehát én az államvasutak vonalain 180.000 mázsa búzát viteldij nélkül fogok Galicziába szállíttatni. Az önök hazafiságától pedig azt kérem, engedjék át nekem olcsón ezt a tömeget, hogy az osztrák kormánynak felajánlhassam.

A kereskedők szívesen engedtek a miniszter kérelmének s Baross bejelentette az eredményt az osztrák kollégának. Az osztrák kormány pedig nem vette igénybe a magyar segítségét. De nem is sürgette többé, hogy orosz búzát vám nélkül lehessen behozni.

— A nagybeteg. A beteg főudvarmester állapotában semmi lényegesebb változás nem állott be. A hetvenéves főúr aránylag nyugodtan töltötte az éjszakát, csak korával összefüggő gyöngesége kelthet aggodalmat. Közvetlen veszélytől háziorvosa nem tart s minthogy a hőmérséklet nem emelkedik, reméli, hogy a hetek óta húzódó betegség enyhe lefolyást vesz. — Gróf Andrássy Aladár állapotában tegnap óta ismét csekély javulás állt be. Az orvosok konstatálták, hogy a beteg erőben is gyarapodott. A palotában a délelőtt folyamán egymást érték a látogatók, akik között ott volt többek között báró Bánffy Dezső miniszterelnök is.

— Gladston állapota. Londonból táviratozzák a „N. Fr. Pr.“ utján: Gladston állapotáról nagyon nyugtalanító hírek keringenek. Egyelőre azonban hitelességük nincsen beigazolvva.

— Bissitz Dávidné halála. Ma délelőtt állították fel Bissitz Dávid özvegyének ravatalát a Vigadó-ter 1. számú gyászházban. A családnál egymást érik a részvétlátogatások s eddig már mintegy ötszáz részvétlirat érkezett az ország minden részéről, sőt a külföldről is. Sok koszorút helyeztek már el a ravatalon. A jótékony testületek gyász-impozáns módon fog megnyilatkozni. A magyar vörös-kereszt-egylet, melyet súlyos veszteség ért, már megtette intézkedéseit gyászának méltó kifejezésére. Hevesi Bissitz Dávidné tudvalevően már az egyet alapításában is nagy részt vett és azóta, mint a központi választmányának és több bizottságnak tagja, példászerű lelkesedéssel működött közre. Főleg azon fáradozott, hogy az Erzsébet-kórház és az egyet apólonói intézménye fejlődjék, aminek köszönhető, hogy a kórházi ágyaláp több nagyobb alapítvánnyal gyarapodott. Az egyleti igazgatóság azért az érdeműs urnó-ellunyásával a hivatalos helyiségre és az Erzsébet-kórházra a gyászlobogót kitűzette, a gyászoló családhoz részvétliratot intézett és a temetésen nagyszámu küldöttséggel képviselteti magát.

— Az asszonyvásár 12 pont. Bihar vármegyében eddig nem sok vizet zavartak a szocialisták, most sincsen ott valami nagy veszedelem; csak egyes községek lakosai mozgolódnak, de azok sem igen tudják mi a bajuk, csak „divatból“ szocialisták. Az érmelleki községek munkásnépe, Erkeserű, Ér-Adony, Ottomány, Ér-Olaszi, Kobólkut és Kis-Kereki lakosai, vasárnap összegyűltek a szászonyvásáron. A gyűlés, melyen Kovácsnáy Marczel székellyhídi főszolgabíró is jelen volt, Gál József elnöklése alatt rendben folyt le. Az elnök egy alakítandó munkásegylet alapszabályait terjesztette elő és a nép követeléseit a következő tizenkét pontban foglalta össze:

1. Az iskola államosíttassék, mert nem győzik a tanítót fizetni.
2. Gróf Stübenberg József uradalma által a harmados és feles földök használata után követelt szolgálmányok eltöröltessenek.
3. Az egyházi adó leszállíttassék, mert azt a nép nem győzi fizetni.
4. A lelkész most is követeli a borváltságot, holott bor nem is terem. Borváltságot ne fizessenek tehát.
5. A vasár- és ünnepnap munkaszünet szigorúan kötelezővé tétessék.
6. A választási jog kiterjesztessék az összes adófizetőkre nézve.
7. Az aratás 8-án vagy 9-én adassék, ki teljes ellátás mellett.
8. A harmados tengeriföld szolgálmányok követelése nélkül adassék ki.
9. Hus, bor, sör és szesz fogyasztási adók leszállíttassanak.
10. A só ára alacsonyabb legyen.
11. A keményasprés eltörölés.
12. A napszámdíjak magasabbra emeltesenek.

A gyűlés a jelen volt főszolgabírónak és a csendőrségnek köszönetet szavazott.

Kovácsnáy Marczel főszolgabíró a 12 pontban foglalt, sok tekintetben naiv követelések felől fölvilágosította a gyülekező népet és utbaigazította őket. Szavait figyelemmel hallgatták.

— A berlini bankjegyhamisítás. Berlinből táviratozzák: Grüenthal, a német hirodalmi bank főfactora, aki most már több mint egy hete fogságban van, ma beismerő vallomást tett a vizsgálóbíró előtt. A vizsgálat érdekében azonban egyelőre semmiféle újabb részletet el nem árulnak és így a sikkasztás és hamisítás nagyságáról sem lehet egyelőre teljes bizonyosat mondani. Posadowski a birodalmi gyűlésen legközelebb ez ügyben újból nyilatkozni fog. A temetőben előásott bankjegyek között négy olyan darabot találtak, amelynek egy és ugyanaz a száma. Már ez a tény egymagában megállapítja a pénzhamisítás tényálladékat. A hamisított bankjegyeket a hirodalmi bank minden nehézség nélkül beváltja. A közönség megnyugtatóra kijelentette a bank, hogy semmiféle ellenőrzést nem gyakorol a bankjegyek felett, ami technikai okokból különben is lehetetlen volna.

— Párbajok. Bécsből táviratozzák: Dr. Streintz tanár, a gráci stájer-néppárt vezetője és a „Grazer Tagblatt“ szerkesztője, párbajra hívta Steinwender képviselőt, aki róla a német pártnak egy bizalmi ülésen sértő nyilatkozatot tett. A kardpárbaj ma délelőtt volt egy magánlakásban. A feltételek súlyosak voltak és ki volt kötve, hogy harcoképtelenségig verekszenek. Az első összecsapásnál Steinwender könnyű vágást kapott a balántécsonton, míg Streintz tanár a bal halántékán súlyosan megsebesült. A viaskodást ekkor megszüntették. Az ellenfelek kibékültek és kezet nyújtottak egymásnak. Steinwender később meg is jelent a képviselőházban. — Véres kardpárbajról ad hírt kolozsvári tudósítónk is. A párbaj hősei Etienne Dousen buurlani fiatal porosz gyártulajdonos és Sándor Pető okleveles gazdász, erdélyi birtokos. A párbaj a Kolozsvár mellett levő kardosfalvi erdőben történt és okot reá egy levél szolgáltatót, melyet Etienne Dousen magára nézve sértőnek talált s provokáltatta Sándort. A párbaj végkimerülésig folyt. A harmadik összecsapásnál Sándor Pető lapos vágást kapott jobb arczára s nyomban rá érte Dousent egy hatalmas vágás a gyomortól fölfelé a mellkason át. A vágás oly erős volt, hogy Dousen rögtön összerogyott. Heill borszlói orvos azonnal a sebesülthöz sietett s sebtét összevarrta. A súlyosan, de nem életveszélyesen megsérült gyártulajdonost egy magánháznál helyezték el ideiglenesen. Dousen, ki kitűnő vivó hírhírben áll, Sándorral Gräthenbergben ismerkedett meg ezelőtt két évvel és barátok voltak.

— A kaptán izgatósa. Kurdon (Tolnámegye) 300 aratós földmunka szerződést Dóry József nagybérnöknek. Oly követeléseket támasztottak az urasággal szemben, melyeket ez teljesíteni nem volt hajlandó. Mint mondják, a kurdi római katolikus kaptán maga bujtogatta fel a földműveseket, hogy eddigi uraságuknak mondják fel a szolgálatot. Pedig Dóry József egyike a legkonziliánsabb bérnöknek.

Mult pénteken volt ezen ügyben (csendőrszisztenzia mellett) a vizsgálat Kurdon a községházánál. Döry József nem volt ott, de még nem is képviseltette magát, mert ő egyáltalán nem kívánt senkire pressziót gyakorolni. A vizsgálat kiderítette, hogy Érett Géza káplán erősen terjesztette kivei közt a szociálisták tanait, sőt a bérlőhöz beadott nyilatkozatukat is ő szövegezte és írta.

— Magyar jég Berlinben. A csorbai tórol — mint levelezőnk írja — naponta nagy jégzállományok mennek Berlinbe. A zsolnai állomáson 4—10 kocsi is egymáshoz sorakozva várja utja folytatását Némethon felé. Minthogy nálunk is igen enyhe tél volt, nagyon megeshetik, hogy jég híján kénytelenek leszünk az orosz birodalom urához fordulni egy kis hűsítőért. Persze, hát nekünk sokkal műveltebb jégre van szükségünk, olyanra, amely már világot látott s beutazta a félvilágot.

— A szökés párosan. Szemrevaló menyecske volt a szatmármegyei Hodász községbeli, Ungvári Antal Kovács felesége, aki annak idején tiszta szeretetből ment az ő szerelmes urához. Ápolta is, gondozta is férje urát, tiszta szívrrel, igaz lélekkel. Mi sem hiányzott tehát a boldogsághoz, még a házasság koronája, a gyerek se. Egy kis pénz is volt a láda fenekén. Hogy aztán, hogy történt, mint történt — a jó Ég a megmondhatója, elég az hozzá, hogy minekutána Ungvári uram elvégezte volna munkáját a mult szombaton, azaz 26-án a betért volna az ő házi szentélyébe — hült helye volt a menyecskének. Kereste-kutatta, erről arról, mind hiába. Végre aztán megtudta a szomorú valót, hogy biz az Szopkó István napszámossal megszökött — Amerikába.

— Megkövetem 'assan — mondá nagybusan az atyafi a mátészalkai főszolgabírói hivatalban — még a cipőjét is kitakarítottam minden reggelen s mégis így csuffá tett. S még csak 200 forintocskát is elvitte. Instálom, tessék visszaszűrőnyözni. Persze teljesítették a bus atyafi kívánságát azonnal, de vajjon visszakapja-e az asszonyt, meg — amit feleségénél is jobban sajnál — a 200 forintot, biz az nagy kérdés?!

— Kézfogó. Nárái Szabó Géza királyi járásbíró és szolgálaton kívüli viszonyban levő magyar királyi honvédszázados eljegyezte Szentkatolnai Cséh Anna kisasszonyt.

— Elfogott vasuti hivatalnokok. Városból jelentik, hogy ott számos vasuti hivatalnokot fogtak el, mert eltiltott nyomtatóványokat terjesztettek.

— A plébános halála. Zsolnai levelezőnk írja: Radlinszky Henrik kelkai plébánost, kit mult héten temettek el, valószínűleg exhumálni fogják, mert a község lakossága és az elhunyt közel álló rokonai közt az a gyanu támadt, hogy az erőteljes férfi nem természetesen halállal, hanem mérgezés következtében halt meg. Radlinszky Henrik fia volt Radlinszky Gáspár egykori zsolnai községi bírónak, és alig 38 éves erős testalkatú férfi. Halála híre is épen ezért feltűnést keltett azok körében, kik őt ismerték és meglehet, hogy a gyanu ennek nyomán kelt szárnyra.

— Szerelmi dráma. Ma délelőtt 10 óra tájban egy férfi és egy nő megjelent a soroksári-utcai két korona szállodában és szobát kért. A portás az első emeleti 8-ik számú utcai szobát nyitotta ki nekik s aztán magukra hagyta őket. A férfi vidékinek mondotta magát, Tóth Imre nevet jegyezt a vendégkönyvbbe s kijelentette, hogy délbentávoznifognak. Délután 3 óra tájban feltűnt a szálloda személyzetének, hogy a 8-ik számú vendégei még mindig ott vannak a szobából semmi nesz nem hallatszik. A dolog gyanusnak tűnt fel s a szobát felnyitották. Borzalmas látvány tárult a belépők elé. Az ágyban feküdt a férfi és a nő, közelükben egy forgópisztoly. A nőnek a mellén, a szive fölött, a férfinak a halántékán mély seb tátongott. A rendőrségnek bejelentették az esetet. A megjelent rendőrorvos konstatálta, hogy az öngyilkosságot délelőtt 11 és 12 óra között követték el. Mindketten meghaltak. A férfi valódi neve Tóth Lajos hátkereszi születésű 24 éves cipész-

segéd. Az Andrassy-uti 54. szám alatt Balogh Árpád cipész üzletében volt alkalmazva. A nő Kovács Antalné született Neuberger Irma zentai születésű 32 éves. Férje, Kovács Antal, Zentán ács, de neje elhagyta őt s Pestre jött, hol a dohánygyárba járt dolgozni. A bokréta-utcai 20. számú házban két hónap óta éltek már együtt a szerelmi dráma hősei, de viszonyuk már régebb keletű. Az öngyilkosságot 11 óra után követték el. A férfi lőtte szívére az asszonyt s aztán önmagának röpített golyót az agyába. Több levelet hagytak hátra. Egyet az asszony bátyjának is, ki a József főherceg szállodában portás. A két holttestet bevitték a törvényszéki bonczatani intézetbe.

— Hajókatasztrófa. Brestből jelentik: A Triant czirkálóhajó ma éjjel az oberwarchi öbölben az Ariel torpedónaszáddal összeütközött, mely nemsokára elsüllyedt. A naszád legénysége megmenekült.

— A hitoktatás. A katolikus hitoktatók ma délután Schiffer Ferencz pápai kamarás, hitoktatási felügyelő, elnöklése alatt értekezletet tartottak. Vörösváry Ernő hitoktató ismertette a hittanítás újabb történetét. Fejtegette az erre vonatkozó rendeleteket 1777-től kezdve, majd az 1868-iki 38-ik és az 1876-iki 28-ik törvényzikk intézkedéseit. Ezek szerint a hitoktatás még a külföldről bejött felekezetenélküliekre is kötelező. A hittan ép oly rendes tárgy, mint a többi és ha a tanuló elégtelen tanjegyet kap, ez elégséges a bukáshoz. A hitoktatás történelji nyilvánosan az iskolában. Az igazgató, nemkülönben az iskolaszék és a tanfelügyelő kötelessége ellenőrizni a hittanítást és ha e tekintetben bármily mulasztás történne, tegyenek jelentést akár a miniszternek is. A szabad királyi városokban és mindazonk a helyeken, ahol a város a patronus, a város közönsége képviseli a katolikus hitfelekezeti kötelességet a hitoktatóknak helyi viszonyokhoz mért díjazást adni. Vörösváry fölémlítette még felolvasásában azt a pört is, amely a kalocsai érsek és Szabadka városa között 1875—1878-ig volt a hitoktatók fizetése és rendszeresítése ügyében és amely a katolikus ügyre nézve legkedvezőbb megoldást nyert. Az értekezlet figyelemmel hallgatta az aktuális tárgy fejtegetését és zajosan élte Vörösváryt.

— Elnökválasztás az asztalosoknál. A asztalos-ipartársulat mult vasárnap közgyűléséről közölt tudósításunkban írtuk, hogy Bartolffy János pénztáros ellen a szociáldemokraták Tólos Pált léptették föl alelnökjelöltnek. Tólos Pál ma annak a kijelentésére kért föl bennünket, hogy őt nem a szociáldemokraták jelölték, hanem csak a kisebbségben volt ellenpárt léptette föl. Az ipartársulatban nincsenek is szociálisták.

— Az uberecsi tűzvész. Hirt adtunk már az Ubrersungmegeyi községben pusztító tűzvészről, amelynek a község fele esett áldozatul. A tűz e hónap 26-án, este fél nyolcz órakor támadt, amikor a damcsik András háza és csüre borult lángba. Nagy szélvész dühöngött, úgy, hogy egy fél óra alatt az egész község egy lángtenger volt. Két óra múlva harminczkét lakóház, ugyanannyi csür és számos melléképület esett a lángok martalékául. A község lakossága, mely amugy is földhöz ragadt szegény, e tűzvész által leirhatatlan nyomorba jutott, mert házaikkal együtt minden élelmi szerük, buzájuk, gabonájuk, zabjuk és összes házi állataik elpusztultak. A római katolikus iskola és templom szintén leégett. A templom tornya összedőlt, a harangok megolvadtak és lehullottak. A kártöbb, mint 80.000 forint. A leégettiek között a görög-katolikus lelkész a sajátjából pénzt osztott ki a nyomor pillanatnyi enyhítésére. Schwarz Bernát fekésházi földbirtokos pedig mindegyiknek egy szekér takarmányt s egy szekér szalmát ajándékozott. A kormánytól táviratban kértek segítséget a leégettnek.

— A hárfás-kisasszony panasza. Thiéba ut kisasszony, aki néhány évvel ezelőtt még magánzó volt, panaszosként áll a párisi fenytő rendőrbíró előtt. A vádlott az Art Lyrique című irodalmi lap főszerkesztője, aki azt a hallatlan vakmerőséget követte el, hogy a kisasszony művészetét kicsinyelni és lapjában megtagadni merte. Az eset előzményei rendkívül érdekesek. Thiéba ut kisasszony megismerkedett Puyol úrral,

aki kontra-basszista a Moulin Rouge-ban. Ez a művész sokat beszélt neki dicsőségéről, diadalairól, mutogatta koszoruit, amelyeket kapott, leveleit, amelyekben művészetét dicsőítik. Az alig félművelt, de roppant hű leány kedvet kapott a zenesz pályára és hárfázni tanult. Egy esztendő alatt vasszorgalommal annyira vitte, hogy jelentkezhetett a Moulin Rougeban főlvétel végett. Az igazgatónak megtetszett a csinos leány és próbát játszatott vele.

— Nem valami különös — szölt a próba után. Mennyi ideje tanul?

— Egy éve, igazgató ur. De teljes odaadással. Szegény vagyok és minden nélkülözhető meg kellett vonnom magamtól, hogy a tanítónak fizethessek. De azért nem csüggedtem. Ha éhes voltam, betegeskedtem, éheztem vagy fáztam, mindig csak hárfáztam. Így tudtam csak annyira jutni, hogy valamit mégis tudok már.

— Van-e iti ismeretsége?

— Óh igen. Puyol, a kontra-basszista.

— Ugy. No, majd vele megbeszelem a dolgot.

Igy került a hárfás-kisasszony a Moulin Rouge zenekarába. Nagy feltűnést keltett és sok diadalt aratott, de nem játékával, hanem csodás szépségével. Jött azonban egyszer a mulatóba egy csunya ember. Egy rossz ember. Egy kritikus. Hosszu, sovány, cvilkeres és epés. Ez folyton ásitozott, nyujtózódott, mérgeződött a helyén, és nem csak hogy a jelenlevők mulatságát rontotta meg, hanem másnap a lapjába is kiírta, hogy a kisasszony nem tud játszani a hárfán, hanem a kabátja alá rejtett — fujtatóval csalja ki a hárfából a hangokat. A művészbecsületnek ez a súlyos megsértése elégtételt kívánt. A művésznő ügyvédnek adta át az ügyét, ki a fenytő rendőrbírószághoz fordult elégtételadásért. A panasziratban elmondja az ügyvéd, hogy a sértő cikk megjelenési napjának estéjén az egész közönség „Fujtató! Fujtató!” kiáltásokkal illette és kigunyolta. Elmondta továbbá azt is, hogy a megsértett művésznő föl sem léphet addig, míg a hatóságtól elégtételt nem kap. Addig magába kell fojtani azt a sok keserőséget, amit a sértés okozott neki és csöndesen félrevonulni a világtól megsebzett szívével. Az igazság szent nevében kéri a bíróságot, büntesse meg példátlanul keményen a rágalmozó kritikust és rehabilitálja a legfényesebben a méltatlanul megbántott művésznőt. A tárgyalást a napokban fogják megtartani.

— Seidl meghalt. Seidl Antal, a világhírd karmester, mint egy newyorki távirat jelenté, ma ott meghalt. Miután halkonzervból evett, mérgezési tünetek mutatkoztak rajta és rövid szenvedés után kiadta lelkét. Seidl magyar származású ember volt és nagy dicsőséget szerzett a magyar néznek. Mint dirigens ünnepezték Amerikában és ünnepezték mindenütt, ahol megfordult. Legnagyobb ereje a Wagner-művek vezénylésében állott és az elmúlt nyáron is dirigált a bayreuthi mintaelőadásokon. A budapesti opera intendánsai ismételtén alkudoztak vele, hogy jöjjön el ide igazgatónak, de Seidl maga nyilatkozta ki magyar ismerősei előtt, hogy egyik ajánlat sem volt oly komoly, hogy elfogadhatta volna. Mindenesetre kár volt, hogy ezt a nagy genialitású embert, aki azonfelül magyarul sem felejtett el soha, nem aknázhattuk ki a magyar művészet javára. Ő két világrészre kiterjedő fényes karriert csinált, amely most az egész művelt zenevilág fájdalmas megdöbbenésére oly hirtelen véget ért.

— Fiatal betörők. Alig 15—16 évesek és máris bravuros betörési kísérlettel dicsekedhetnek Varga József és társa, akik ma már az orosz-házi járásbíróshoz homályos börtönében hűsölnek. A két nagy ratörök sühancz — mint ottani tudósítónk írja — nagyot gondolt és mérész tervet meg is valósították. A tegnapi szélviharos éjjelt felhasználva betörték Supkégel Béla fűszer- és vaskereskedő boltjába, melynek falát hátul az udvar felől keresztülfúrták s itt az üzletbe behatoltak. A betörést csak reggel vette észre az üzlet tulajdonosa, kinek lakása más házban van. Az ifju jómadarak sok revolvért, nagymennyiségű jófajta szivarokat s a kézipénztárból körülbelül 70—75 forintot emeltek el. Még a Wertheim-szekrényen is kísérletet tettek, de bármenny-

nyire buzózkodtak, nem tudtak semmire sem menni. Másnap a „Bika“-korcsmában az elemelt revolvereket olcsó pénzen áruba bocsájtották. A betörők után nyomozó csendőrségnek a dolog nesze hamar füléhez jutott és a két fickót azonnal kézre kerítették. A lopott tárgyak nagy része megkerült, csak a jófajta szivarok élvezetéről kell tehát nekik lakolniok.

— **Házasság.** A múlt héten kelt egybe a német-palánkai izraelita templomban nagy és előkelő közönség jelenlétében, Gruber Henrik ókanizsai gabonakereskedő, Grüner Jakab ókanizsai takarékpénztári igazgató fia Rosenstok Fanny kisasszonnyal, Rosenstok Leopold német-palánkai tekintélyes kereskedő leányával.

— **Nyolczszáz darab juh a fángokban.** Osgyan mellett a Szakáll István tulajdonában levő „Szibokor“ nevű pusztán, e napokban kigyulladt a juhakol, melyben 800 darab juh volt. A juhakol földig leégett, benne égett mind a 800 birka. Erős a gyanu, hogy egy, a szolgálatból elbocsátott cseléd gyújtotta fel az aklot volt gazdája iránti bosszúból.

— **Jäger Mari Nagy-Szlaboson.** Nagy-Szlabos községben a napokban Lipták Andrásné és leánya majdnem áldozatul esett egy gonosz asszony merényletének. Lipták Andrásné ebédhez ült leányával és amikor a levest kezdték enni, feltűnt az asszonynak, hogy a levesnek különös szaga van. Szerencse, hogy csak pár kanállal ettek, mert a levesben kénes foszfort konstataáltak. Ezt a halálhozó fűszert Mikola Zsuzsanna keverte Liptákék ételébe, mert régóta bosszút forralt ellenük. A méregkeverő asszonyt átadták a bíróságnak.

— **A tengerekről.** A Bahrenfeld nevű hajó, mely Chios mellett zátonyra jutott, ismét vízre került. — A Desiderato nevű olasz trábaccolo, trieszt-anconai útjában Sinigaglia mellett elsüllyedt. Személyzetét megmentették. — A Compagnie transatlantique hírül adja, hogy a Ville de Rome nevű francia hajó Cap Noir-nál zátonyra jutott. Az utasokat a hajószemélyzetet és a postát megmentették. Most erősen dolgoznak a hajó felszabadításán. — Elvesztettnek van jelezve a román Meteoire nevű hajó, melyet Konstantinápoly és Küstendje közötti útjában nagy hóviharok leptek meg és a szirtekhez csaptak. Rajta 150 utas volt, többnyire török és görög kereskedők. — Perimból jelentik a Lloydnak, hogy a „Perinsular ad Oriental Steam Navigations Company“ China nevű hajója Sidneyből Londonba való útjában Azalea Point közelében zátonyra került. Eddig nem sikerült felszabadítani. A Nelly nevű német gőzhajó Schraderburg mellett elsüllyedt.

— **Megbokrósodott lovak.** Nagy riadalmat keltett ma a déli órákban két megbokrósodott ló a váci köruton. Frankl nagymező-utcai vaskereskedő lovai a Podmaniczky-utca közelében valamitől megvadultak s örülten vágattak az Andrassy-ut felé. A bakon ülő kocsis nagy erőmegfeszítéssel iparkodott a két lovat megfékezni, de nem sikerült neki. Amint az Andrassy-úthoz értek a lovak, hirtelen előjük ugrott Magyar Gyula detektív, megragadta a kantárszárakat, de a lovak magukkal vonszolták, úgy, hogy a ruházata teljesen szétszakadt, zúzódásokat is szenvedett, de a lovakat még is megfékezte s így a kocsinak nem történt semmi baja, a kocsi is csak kevésbé rongálódott meg. A közönség a bátor embert megéljenzte.

— **Testvér a testvér ellen.** Az öreg Bene János tengődi (Tolnamegye) földmivesgazdájánál még most is a régi patriarkális élet járja. Két fia: János és Ádám, a szülei házhoz hozták feleségeiket. Mi sem természetesebb, hogy az idősebb testvér neje a házi teendőkhöz magának követelte az elsőbbségi jogot, ami aztán örökös torzalkodásra vezetett a testvérek és ezek nejei közt. Bene Ádám végre elviselhetetlennek tartván az alárendelt viszonyt a szülei házban, elhatározta, hogy testvérbátyját elteszi láb alól. E célból a tabi vásáron forgópisztolyt vett és azzal e hónap 25-én virradóra kiosont a szobából s az istállóban alvó bátyjához közeledve, ötször rálőtt, de szándéka csak annyiban sikerült, hogy bátyja életveszélyesen megsebesült. A láрма közben Bene Ádámnak sikerült az istállóból távoznia s midőn testvére segélyért kiáltott, atyjával együtt az istállóba ment s a

véreben fetregő testvér állapota fölött mély megilletődést és sajnálkozást szünlelt. A csendőrség azonban vallatásra fogta a tettest, ki eleinte tagadt ugyan, de miután csizmáját lehuzatták és a bal lábán levő véryomok eredetéről nem volt képes fölvilágosítást adni, csakhamar beismerte tettet. Most a tamási járásbíróság börtönében várja méltó büntetését. Bene Jánost a szegzárdi kórházba szállították. Fölgyógyulásához kevés a remény.

— **Előadás Bosnyákszágról.** Szokolay Kornél ma délután öt óraker előadást tartott a műegyetemen Bosnyákszágról és Herczegovináról. Nagy vonásokkal vázolta ezeknek az országoknak multját, főképen egykori viszonyukat Magyarországhoz, a husz éves osztrák-magyar kormányzat alatt észlelhető mélyreható átalakulásukat és örvendetes haladásukat a kultura útjain, geográfiai, etnográfiai stb. viszonyaikat, valamint természeti szépségeiket. Részletesen foglalkozott ezután Bosnyákszág és Herczegovina műszaki intézményeivel, kiemelte, milyen jelentékeny szerep jutott a mérnököknek az újjáalakítás munkájában, majd ismertette mindazokat az alkotásokat, amelyek a közlekedés, vízellátás, építészet, városrendezés, ipar stb. terén az ország anyagi föllendülésének szolgálatában állanak. Befejezésül melegen lelkére kötötte a fiatalságnak, hogy akkor, amikor az iskolából ki fog lépni a munka mezejére, milyen föladatokat várnak reája a Keleten és különösen Bosnyákszágnak. A műegyetem egyik nagy tantormét megtöltő hallgatóság élénk figyelemmel kísérte Szokolay Kornél másfél óráig tartó előadását és végezetül lelkesen megéljenzte és megrápolta a fölolvast.

— **Erdőéges.** Csak a múlt héten lett báró Atzél Lajos ravnai erdejének egy nagy része a tűznek áldozata s tegnap reggel — mint levelezőnk írja — az erdő újra kigyulladt. Hogy a tüzet mi okozta, eddig nem sikerült még kipuhatolni. Néhány, az erdőből hazatérő, favágó vette észre a tüzet s sietve felverte a lakosokat. A tüzet az erős szél nagyon szította, úgy, hogy az első pillanában az oltásra gondolni sem lehetett. Távirati értesítésre Borossebesből a tűzoltóság sietett a helyszínére, de a romboló elem olyan mértékben terjedt, hogy azzal szemben csaknem téltenségre voltak kárhóztatva. Még az erdőszélekhez is alig lehetett közelíteni. A közeli falvak lakosait nagy remegés fogta el s mindenünnen táviratilag segítséget kértek. A tűzvész rohamosan terjedt s már attól kellett tartani, hogy a hatalmas erdő elpusztul, amikor szerencsére ma reggel megeredtek az ég csatornái s az eső a tüzet eloltotta. A főszolgabíró minden intézkedést megtett, hogy a gyújtogatók kézre kerüljenek, mert minden jel arra mutat, hogy a tűz gonosz, boszúálló gyújtogatók műve. A kár nagyságát még nem állapíthatták meg.

— **Halál egy korona miatt.** Stein Hugó mosóczi fiatal ember — mint lapunknak írják — egyik hitelezőjével, mivel ez adósságát korona helyett egy régi 25 krajczárossal akarta megfizetni, szóváltásba keveredett. A szóváltás folyamán anynyira erőt vett az izgatottság a fiatal emberen, hogy szélhűdés érte és meghalt.

— **Egy szabónő mesterkedésel.** Ezzel a címmel írott híreinkre vonatkozólag arról értesítettünk, hogy Deutsch Kornélia belvárosi szabónő semmiféle visszaélést nem követett el egy fővárosi czég kárára s így természetes nem is lehet ellené vizsgálat sem. Igenis történt visszaélés, de annak a gyanuba vett szabónő nem tette, hanem áldozata. Őt magát károsította meg egyik alkalmazottja. Nagyon természetes, hogy ilyen ellené semmiféle eljárás nem lehet folyamatban.

— **Legjobb egyenruhák,** legszebb díszöltönyök, legolcsóbb libériák Tiller Mór és Társa cs. és kir. udv. szállítóknál, Budapest, Károly-laktanya.

— **Az osztályorszájtek** mai húzásánál a főnyeremény, 40,000 korona, a 35,934. számú sorsjegyre esett, melyet Kohn Dávid fölváltató, Teréz körút 6. sz. adott el.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Ninon.** Sztojanovits Jenő dalműve, amelyről a közönség és a kritika oly entuziaszmussal nyilatkozott, ma este másodszer került színpadra az Operaházban. A nézőtér szüntelenig megtelt, a hangulat pedig ép oly kitűnő és osztatlanul lelkes volt, mint az első előadáson. Érdekes volt megfigyelni, hogy a darab „slágerei“, mint a bordal vagy a pillangó-keringő előtt, milyen hallható mozgás támadt a tele széksorok közt, jellemzésül annak, hogy mennyire fölkeltek már e népszerű piécek az érdeklődést és mily hamar találták meg a népszerűség útját. Ugyanolyan

szerecsés carriére vár rájuk, mint amilyent a „Parasztbecsület“ bordala, vagy a „Bohémek“ keringője megfultott. Ismernie kell majd azokat mindenkinek. Hogy e számokat, valamint a szerelmi kettőst, a vadászkart stb. viharos taps kizárta, fölösleges megemlíteni. Sztojanovitsot összesen tizenkétyszer hívták a lámpák elé. Ábrányiné, Arányi, Takács és Szikla karmester ma is sok gyönyörűséget szereztek a közönségnek. A közönség a „Ninon“-nak oly erővel és kitartással tapsol, hogy Weidinger, a klakkfőnök kénytelen lesz csödtöt mondani. Pedig az operában ő az egyetlen ember, akit intendáns soha sem mert kikezdeni és akiről senkisémmerte volna hinni, hogy valamikor fölöslegessé válhatik. A „Ninon“ elveszi kenyerét.

* **Kopácsy Juliska Bécsben.** Kopácsy Juliska amerikai körútjából ma Bécsbe érkezett. A berlini Wintergarten azt az ajánlatot tette a messze idegenből visszaérkezett művésznőnek, hogy 30.000 márkát fizet neki — ekkora összeget nem kapott se Judic, se Yvette — ha tíz este két-két dalt énekel. A művésznő ezt az ajánlatot határozottan visszautasította. Kopácsy Juliska legközelebb Bécsben jótékonycélra lép a „Piros bugyelláris“-ban.

* **Barbi Alice Budapesten.** Az utolsó években az imprezáriók majd minden héten életet adtak egy Barbi Alicének. Így keletkeztek a svéd, a norvég, a spanyol és egyéb nemzetiségű Barbi Alice-ok. De együttvéve sem szereztek nekünk annyi édes perczet, mint amennyit a valóságos nagy Alice egyetlen dalával. Minden epigonja egy-egy csalódást jelentett. Utoljára Landi Kamilla rontotta le illúziókat. Őt és a többieket, hallva Barbi Alice még megadótt néhány fejjel. De azért folyton születnek és fognak születni az ujdonat új Barbik, mint annak idején a ballet-színpadon az új Pepiták, és a drámai művészetben az új Dusek. Az imprezáriók és hangversenyrendezők agryémái örökkévalók, szerencsére azonban a közönség nem tőlük tanul izlést. Barbi Alice egy pár napra elhagyja majd nizzai villáját és azt a rózsaszín mennyezetű kis bölcsőt, amely mellett egy hájos apróságnak énekel légy, finom bölcsődalokat és el fog jönni Budapestre. Anélkül, hogy állandóan visszatérne a pódiumhoz, május 17-ikén jótékony célra, a magyar gazdasszonyok egylete javára, fog énekelni a Vigadóban. Művészpályájától épen nálunk vett búcsút, 1898. december 30-ikán énekelvén utoljára nyilvánosan, hogy azután fölvegye a Wolf-Strömiersen bárónéi nevet és kövessé férjét Szent-Pétervárra.

* **Bucsu a színpadtól.** Tóvölgyi Margitot, a Krecsányi-féle színtársulat drámai hősnőjét, a fővárosi közönség is ismeri a budai szinkorból. Azóta, hogy utoljára láttuk, férjhez ment és mint Cziffráné Tóvölgyi Margit szerepel a színlapon. De már nem sokáig, mert végleg megváltik a színpadtól és férjének erdélyi birtokára vonul. Bucsu-fellépte Eche-garay-nak a „Folt, amely tisztit“ című drámájában lesz.

* **Hírek a Vigaszínházról.** A Vigszínház két francia darabot szerzett meg előadásra. Az egyik Bissotnak „Le controleur des waggon Lita“ című legújabb bohózata, a másik Sylvane és Artusnak „La culotte“ című háromfelvonásos darabja. A „Feri kisasszony“-hoz, amelynek a jövő héten lesz a bemutatója, részben új díszletek készülnek. Tapolczai Dezső, aki a czimszerepet játssza, kuplét is énekel a darabban, amelynek zenéjét Kun László írta.

* **Párisi prómáté.** A Bouffes Parisiens-ben színpadra került Victor Rogérnak, a „Klári“ szerzőjének legújabb operetteje, a La petite tache. Szövegét az ismert Fabrice Carré írta. Daezára e két jönevű embernek, az ujdonság egyike a legszínlelenebb és legunalmasabb termékeknek az új operette-irodalomban. Tárnya nagyon elsőépell: egy fiatal hölgy, akinék multja nem egészen folt nélkül való, egy titokzatos úgynökség segélyével felesége lesz egy tönkrement világúnak. A lapos szövegűnél Roger zenéje csakis egy arnyalattal jobb. Az ujdonság rövid idő alatt lekerül a műsorról.

* **Brahms-estély.** A Hubay Popper-quartett vasárnap, április 3-án, Brahms halálának évfordulóján hangversenyt rendez. Közreműködnek még: Adler Mihályné (zongora), Zilahyné-Singhoffer Vilma (ének) és Hieckisch Henrik tanár (klarinét). Előadásra kerülnek: Brahms klarinét-ötöse, továbbá zongora-változatai egy magyar téma felett, több dala és g-moll zongoránegyese. Miután a közönség érdeklődése az estély iránt igen élénk, kéri a kamarazene-egyesület tagjait, hogy a nekik kedvezményes ár mellett április 1-ig fentartott rendes helyeket mielőbb a „Harmoniá”-nál váltsák ki.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

‡ **Visegrád története.** Ez a czime annak a kis kötetnek, amelyet balassagyarmati Wagner István komoly és alapos tanulmányokra valló előkészülettel írt meg. A kis füzet nem csak tanulságos, hanem érdekes olvasmány is, amely megérdemli, hogy minél szélesebb körökben forgassák. A szerző ugyanis felöleli Visegrád egész történetét és eredeti források nyomán írja le mindazaz eseményeket és történelmi tényeket, amelyek Visegrád várához fűződnek. Röviden megemlíti a vár szerencsés fekvését, végigvezet az Árpád-kori királyok korszakán és nyomról-nyomra jelzi amaz eseményeket, amelyeknek Visegrád a főhelye. Nagyobb szerepe van Visegrádnak Károly király alatt. Ekkor foglalta azt el Csák Máté, akinek erőszakosságai végre harczra ingerelték Károlyt. A rozgonyi csata után újból visszaszerezte a várat a király, aki ezt megnagyobbitotta és királyi székhelyévé tette. Részletesen foglalkozik ezután a szerző a szerencsétlen Zách Klára megható történetével, amely szintén Visegrádon folyt le. S itt felemlíti, hogy Visegrádot Károly és Nagy Lajos királyok idején Magos-Várnak, Magoskőnek nevezték. Tovább haladva Visegrád történetén, még csak két nevezetes momentumról emlékezünk meg. Az egyik a szent korona elidegenítése Visegrád várából. Albert király özvegye Erzsébet, Ilona nevű komornájával lopatta el a koronát 1440. február 20-án s ezt a történelmi tényt szintén eredeti források nyomán részletesen írja meg a szerző. Mátyás király idejében fényes napok virradtak Visegrádra. Ez volt a királyi vár fénykora. Hogy minő fény és pompa környezte itt Mátyás királyt, találon jellemzi az a leírás, amely a török követnek visegrádi fogadtatásáról szól. A követ végigtekintve a magaslaton, látva a pompás díszbe öltözött és ragyogó ékszerekkel felcizcomázott udvarnokokat, a fényt és ragyogást mindenütt, elakadt szava és elfeledve előadni valóját, csak ennyit mondhatott a királynak:

— Felsőleges uram, a császár üdvözlő! A császár üdvözlő!

E rövid ismertetés is bizonyítja, hogy a szerző érdemes munkát végzett. Az érdekes kötet Balassa-Gyarmaton jelent meg.

FŐVÁROS.

(**Pantheon a Gellérthegyen.**) Az Országos nemzeti szövetség azzal az indítvánnyal lépett a törvényhozás elé, hogy a Gellérthegyen a czitadella helyén pantheont építtessen. A közoktatási miniszter tegnap lektüldötte az indítványt véleménymondás végett a fővárosnak.

(**A községi reáliskolák.**) A főváros a Józsefvárosi és a belvárosi községi reáliskolát mindenáron át akarja adni a kormánynak, fődözze a költségeket ez, mivel a fővárosnak reáliskolára pénze nincs. És ez igaz is, mivel a tenger kincs, amit adókból, kölcsönökből évente besöpörnek a főváros pénztárába, nem iskolára, hanem bacziillust termelő vízvezetékre, nyaktörő kövezetre s más eféle dolgokra szükséges. A közoktatási bizottság ma délután foglalkozott a kérdéssel. Tenczer Pál és Máttyus Arisztid szavalták a székes főváros érdekeiről, amelyek között van szódavizadó, biczikliadó, de községi reáliskola a legerősebb magyító üveggel sem fődözhető fel. Dr. Verédy Károly, dr. Havass Rezső, Lád Károly, Lengyel

Sándor, Hahóthy Sándor és Chovancsák István amellet kardoskodtak, hogy a két iskolát okvetlenül fenn kell tartani, ha a kormány nem akarja, tartsa a főváros. Ez lett végre a bizottság megállapodása is.

(**Kórházak fentartása.**) A kórházi bizottság ma délelőtt ülésezett Viola Imre tanácsnok elnöklése mellett. A bizottság a balparti közkórházak 1899-ik évi költségelirányzatában a kórházi épületek fentartási rovatának tételét tárgyalta és beható tanácskozás után a Szent-Rókus kórház és fiókjainak fentartási költségeit 27.318 forintban, a Szent István kórház fentartási költségeit pedig 17.020 forintban állapította meg.

(**Hitközségi támogatás.**) A belügyminiszter helybenhagyta a fővárosi közgyűlésnek azt a határozatát, hogy az ó-budai izraelita hitközség eddigi évi hitközségi és hitoktatási szubvenciója évi 2000 forintról 3600 forintra emellessék fel.

(**A lazaristák temploma.**) A telekeladó bizottság ma délelőtt tartott ülésén megállapították azokat a részletes feltételeket, melyek alapján a lazaristák építendő temploma számára kért telket a székes főváros átengedi.

VIDÉK.

* (**Egyházmegyei közgyűlés.**) A hegyaljai ágostai evangélikus egyházmegye Miskolczon közgyűlést tartott Radvány István, királyi tanácsos, esperes-felügyelő elnöklésével. A lelkészek alkalmazásáról szóló szabályrendeletet, valamint a tiszakerületi özvegyárva nyugdíjintézet vagyoni viszonyainak rendezésére vonatkozó javaslatot a közgyűlés részletes megvitatás és lényeges módosítás után magáévá tette. A lelkészeket leginkább érdeklő tárgy a lelkészi javadalomnak az állam által tervbe vett kiegészítése volt. E pontnál a közgyűlés azt a határozatot hozta, hogy miután a kormány benyújtott törvényjavaslata nemcsak, hogy az 1848-iki törvény 20. törvénycikkének nem megvalósítása, de annak még szellemében sincs tartva s miután az ágostai evangélikus egyház a tervezett adomány által csak koldusülöket kapna s ezek fejében ősi autonómiaja s önrendelkezési jogaiból nem egyet föl kellene adnia, megkeresi a kerületet az iránt: liasson oda, hogy a papi fizetések rendezése ügyében a képviselőház elé benyújtott törvényjavaslat az 1848-iki törvények szelleme és értelmében legyen keresztülvive, úgy, hogy a magyar protészáns egyháznak, mely mindig hű támasza s zászlóvivője volt a magyar haza szabadságának és alkotmányának, az az állami segély adassék meg, mely hazafias munkája értékének és méltóságának megfelel. A Miskolczon április 13. és 14. napjain tartandó kerületi közgyűlésre kiküldötték a képviselőket és ezután a közgyűlés véget ért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Egyenes állami pofon-adó.** A bírós: Huszonöt forint pénzbüntetésre ítélem.

A vádlott: Azért az egy pofonért?

A bírós: Azért az egyért.

A vádlott: De kérem! ha ilyen magasra tetszik taksálni egy pofont, akkor ez az ur (a papi szoszra mutat) nemsokára háziur lesz. Ha naponta csak két pofont kap, 18.250 forintot keres egy évben.

A bírós: Ugyan, ugyan! A pénzt nem a panaszos, hanem a kinstár kapja.

A vádlott: Ija úgy! Ez hát az ügyvezett egyenes állami pofon-adó!

(Az érdeklődők kedvéért elmondjuk, hogy a pofon épenséggel nem olyan rossz adótárgy, mint a bicikli vagy a szódavíz: Minden napra esik 150—200 forint bevétel a büntetés-pénzekből, s a büntető járásbírósg forgalma (csak Budapesten) százazrekre megy egy esztendőben. Mennyi pofonpénz folyhat be az egész országban?)

— **Szeless Eteleka ügye.** A királyi kuria ma tárgyalta Szeless Eteleka bűnügyét, aki tudvalevőleg Jenő főherceg nevére egy 7500 forintról kiállított váltót hamisított. A törvényszék másfél évi börtönrre ítélte, a másodbírósg három

esztendői fegyházra emelte fel ezt a büntetést és a királyi kuria a tábla ítéletét helybenhagyta. A büntetés aligha lesz végrehajtható, mert Szeless Eteleka a „Magyar Híradó” című könyvmatos ujság közlése szerint Amerikába szökött.

— **Házil szarka.** Néhány hónappal ezelőtt Pulszky Géza cs. és kir. kamarás íróasztalának fiókját feltörték s elemeltek onnan 4000 forint értékű ékszert és 320 forint készpénzt. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy a lopást Pulszky Inasa, Hornyák István követte el, akinek bűnperebéri mára tüzték ki a végtárgyalást. Pulszky Géza a tárgyaláson kijelentette, hogy nem kívánja Inasának megbüntetését, minthogy pedig a szolgálatadó kárára elkövetett lopás magánvádra üldözendő, a törvényszék megszüntette az eljárást és Hornyákot nyomban szabadlábra helyezték.

— **Párviadal.** A múlt év őzén Székely Dezső ügyvédjelölt és Steiner Gyula szigorló orvos összeszólalkoztak. Az utóbbi, mint sértett fél, provokálta ellenfelét s a ségedek harczképtelenségig menő kardpárbaft állapítottak meg. A viadalban, mely az Arlow-féle vívóteremben folyt le, úgy Székely, mint Steiner megsebesült. Mindkettőjüket a büntető törvénykönyv 296. és 298. szakaszaiba ütköző párviadal vétsége miatt vontá má felelősségre a törvényszék. A bíróság dr. Átányi József királyi ügyész vádindítványa után a két párbajozót 14—14 napi államfogházra ítélte.

— **A szelvényhamisító.** Megirtuk annak idején, hogy a kisbírtokosok országos földhitelezésénél alkalmazva volt Kellér Ágostont, aki az intézet körülbelül 200.000 forint erejéig megkárosította, nyolc esztendői fegyházra ítélték. Ma foglalkozott ezzel az ügygel a királyi tábla, mely Kellér büntetését főlemlte kilencz évi fegyházra.

— **A megszőkött bíró,** dr. Gallovich Viktor ellen a királyi tábla elrendelte a fegyelmi eljárást. A szokásban levő bíró ügygondnokául dr. Horánszky Dezső budapesti ügyvédet nevezték ki.

— **A mézes madzag.** A szélhámos pénzágensékre rájár a rud. Egyre-másra itélik el őket a hiszekény, becsapott emberek panaszára. Pénzkölcsönt ígérnek fűnek-fának és mikor a megszorult emberek hozzájuk fordulnak, ügyesen kiprésélnék tőlük 10—20 forintnyi élőleget és kisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy a kölcsönt megszerézzék. Ezek közé tartozott Schönwiesner Ágoston is, aki külföldi lapokban tette közzé hirdetésait s áldozatai nagyobbára Németországból kerültek ki. Egy ízben már megbüntették efféle üzelméi miatt, de Schönwiesner ur csak nem akart megválni a könnyű keresetforrástól. Ma vonták ujra felelősségre egynehány németországi károsult panaszára és hat hónapi fogházra ítélték, amely büntetés a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vettek.

— **A szász lap sajtópöre.** Kőlozsvárról táviratozzák: A „Bistritzer Zeitung” ellen mára kitűzött sajtópöri tárgyalás nem volt megtartható. Az elnök konstátálta, hogy Clemens szerkesztő (czipész) és Botschar nyugdíász nem jelentek meg. Clemens betegségi bizonyítványt küldött. S ámi ügyész indítványára a bíróság elrendelte Botschar vádlótnak azonnali le tartóztatását és Clemens egészségi állapotának hivatalos megvizsgálását. A tárgyalást elhalasztották.

— **Hradil Alfonz.** A dob-utcai rablógyilkosság ügyében a jövő héten hoz ítéletet a királyi tábla. Hradil a törvényszék tudvalevőleg köztelhalálra ítélté.

Élített választási elnök.

A székelyudvarhelyi törvényszék a maga nevében ritka pört tárgyalta. A tárgyalás hat napig tartott s elzáményei a következők:

A szent-egyházis oláhfalvi választókerületben 1895. évi november 28-án két törvényhatóságai bizottsági tagot kellett választani. A választás megtartására báró Orbán Ottó küldték ki, mint választási elnököt, aki, mint most kiderült, a kisebb-

ségben levő választóknak állott pártjára. A többség, biztos levén győzelmében, nem fordított kellő figyelmet a szavazó-jegyek beszédére s így az elnök ezt a körülményt használta fel a választás meghamisítására.

A szavazó-jegyek beszédére ugyanis, záros székreny helyett, egy ócska koffert alkalmazott, melynek fedelét a szavazó-jegyek beszédénél mindig fel kellett nyitnia s így kezével könnyen juthatott a szavazó-jegyekhez, melyek közül a többség votumait kiszedte, Gálffy Ádám körjegyző pedig az eredeti neveket a szavazó-jegyen kihuzta s a kisebbség jelöltjeit írta azokra, úgy, hogy így módon 113 választási szavazó-jegy lett meghamisítva.

Igy történhetett aztán meg, hogy a többség két jelöltje: Daniél Károly és Lánckzy József elbuktak és a kisebbség jelöltjei: Ambrus Ignác és Josséf Károly kerültek ki győztesen — a kofferből.

A többség csak az eredmény kihirdetése után vette észre, hogy a választásnál visszaélés történt, amiért annyira felboszankodtak a választók, hogy az elnök csak Daniel Károly közbelépésének köszönhetette, hogy ép bőrrel menekült meg a választók haragja elől.

Ebben az ügyben a hat napig tartó végtárgyaláson 180 tanút hallgattak ki s miután kétségteletül megállapították az elnök visszaélését és a körjegyző közreműködését, a törvényszék báró Orbán Ottót két évi börtönre és politikai jogainak öt évi felfüggesztésére, Gálffy körjegyzőt pedig kéthavi fogház és két évi hivatalvesztésre ítélte.

A vádlottak az ítélet ellen, a közvádlo az ítélet súlyosbítása végett fölébbezték.

EGYESÜLETEK.

*. A „Bécsi magyar egyesület” e hónap 26-án megtartott VII. közgyűlésében az évi jelentéseket helyben hagyta, védnökét, Ferencz Ferdinánd főherceget, táviratilag üdvözölte s báró Jósikának ő felsége személye körüli volt miniszternek, az egyesület támogatásáért köszönetét kifejezte. Az ezután megtartott banketet az egyesület újra választott elnöké, Zápory-Regenhardt Ferencz, az első pohárköszöntőt a királyra mondotta s ez alkalommal a 48-as események 50 éves évfordulójáról is lelkes szavakkal megemlékezett. A banketnél egy magyar ezred katonái zenekara játszott.

*. Biztosító ügynökök egyesülete. A biztosító intézetek aquisiteurjei egyesületet alakítanak, amelynek főcélja a biztosítási ügyletek közvetítése körül észlelhető tisztességtelen verseny megszüntetése lesz. Az előkészítő bizottság az alakuló ülést ez évi április elsejének délután két és fél órájára hívta egybe a New-York kávéház alatt levő étterembe.

KÖZOKTATÁS.

Arad megye iskolaügye. A nép- és nemzeti nevelésnek szomorú, sivár képét tárja elénk Arad vármegye oláh iskoláinak elmaradottsága. Sok helyen düledező, sötét kunyhóban tanítanak, míg másutt meg volna ugyan a megfelelő iskolaépület, de abban a pópá és a tanító az Isten igéje helyett vak gyűlöletet hirdet a magyarok ellen, a tudás helyét a sötétséget terjeszti. Azt hirdetik ezek, hogy két millió magyar leigazza az országban lakó nyolcz millió oláh embert. Sok iskolában a magyar nyelvet nem is tanítják s ahol tanítják is, az oly csekély, hogy mire az oláh nebulók kikerülnek az iskolából, nem sokkal többet tudnak, mint iskolába lépésük alkalmával, ami nagyon természetes, mert sok tanító maga sem tud magyarul olvasni és írni, annál kevésbé beszélni. Több községben a magyar gyermekek eloláhosodnak, mert más iskola hiánya miatt az oláh iskolába kénytelenek járni, hol a saját fajuk lealázását kell hallaniok. Az állam ugyan állított a legutolsó években több községben iskolát, de a tapasztalat bizonyítja, hogy nem mindig az alkalmas helyet választotta meg, mert vannak olyan állami iskolák, melyektől a nemzeti ügyre vajmi kevés haszon hárul, de az iskolafentartónak tetemes költséget okoznak. S ha az iskolák államosítási mozgalmából ezután is így — mondhatnók — negatív eredmény származik, a liga emberei Arad vármegyét nemsokára joggal mondhatják „mintavármegyének”. Ki csodálkozna a dolog illetén állása mellett, hogy

Aradon az egyik legvéresebb száju dákc-újságot nyomtatják s hogy itt akarják felépíteni a „Nemzeti házát.” A liga emberei oly elbizakodottak, hogy az államhatalomnak is fittyet hánytak. E tarthatatlan állapotot sok román tanító is megelégette már s nyíltan panaszkodnak, hogy a kultura mennyire elposványosodott és a magyarság mennyire meg van támadva Arad megyében! A marosmenti községek hazafias érzelmi román tanítói folyton panaszkodnak, hogy a pópá és az oláh jegyző titkos üzelmei mennyire megbénítják munkájukat. Semmi sem jellemzi jobban a türehtelen állapotokat, mint az, hogy az oláh tanítók nagy része egyre-másra konferenciázik s egymásnak elpanaszolják, hogy évek óta erőlködnek állami iskolák létesítésén, de hiába. Ilyen értekezletet tartottak a múlt héten Paulison, Konopon Berzován és más marosmenti községben, ahol elhatározták, hogy az iskolák államosítását kérvényezni fogják illetékes helyen.

Gyorsírók versenye. A vasárnapi gyorsíróversenven, melyben a vidékről is számosan vettek részt, 115 munkálatot adtak be. Nyertesek: I. díj (220 szótag percenként, 4 arany) Vörös Oszkár joghallgató. Elismerő okirat: Vayer Lajos. II. díj (180 szótag, 2 arany) Siklóssy László kegyesrendi gimnáziumi tanuló. Elismerő okirat: Berkovics Lajos, Kornács Béla, hevesi Bissicz Ödön, Mayercsák Rezső, Kovács Sándor. III. díj (150 szótag, 1—1 arany) Berkovics Lajos állatorvostanhallgató, ki egyuttal a legjobb és legszabatosabb pályanyertes stenogramm külön díjának is nyertese és Hrebekzy József gimnáziumi tanuló. Gyorsírói művet nyert Streicher Henrik joghallgató. Hölgydíj: Bányai Amanda. Vidéki díj 1—1 arany: Grodek Ferencz (Pápa), Hojtás Ödön (Temesvár), Tóth János (Temesvár), Spatarin Kornél (Temesvár), Ambrózy Sándor (Szatmár) és Kohn Emil (Szeged). Gyorsírói művek: Lakatos Géza (Szatmár), Pewnny Gyula (Pozsony) és Becker János (Szeged). Elismerő okiratot huszonhatan nyertek.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezés. A debreczeni királyi főügyész a zilahi királyi ügyészséghez irnokká Halmágyi Zsolt kis-kunhalmi járásbíróági irnokot nevezte ki.

Magyar név. Prohászka Pál czeplédi lakos, valamint kiskoru gyermekei Vilma és Pál „Pataki”-ra; kiskoru Geyer István kaposvári lakos „Gyulai”-ra; Mocskos Teréz esztergomi lakos „Maros”-ra; Herald Lajos Károly perjamosi lakos „Hollósi”-ra; Haas Dávid, miskolci lakos, valamint kiskoru gyermekei Imre, Erzsébet és Ilona „Havas”-ra; kiskoru Glück Vilmos makói lakos „Gerő”-re; Grünfeld Lipót budapesti lakos „Garai”-ra; Urbán József posta- és távirat-szolga budapesti lakos „Hunyadi”-ra; Müller Ferencz joggyakornok budapesti lakos „Fenes”-re; dr. Rechnitzer József gy-orvos sümegi lakos „Biro”-ra; Schmercz József csab-rendeki lakos „Szalai”-ra; kiskoru Bleyer Endre és Gyula szerepi lakosok „Balassa”-ra; Bettelheim Henrik budapesti lakos „Benkő”-re; Künstlinger Nándor szombathelyi lakos „Kürti”-re; kiskoru Weiner Jenő szombathelyi lakos „Boros”-ra változtatták át vezetéknevüket a belügyminiszter engedelmével.

Árverések a fővárosban. Krämer Róza ingóságai V. Mérleg-utca 12. márczius 30. Pacholek Károly ingóságai IV. Korona-utca 4. és VIII. Balassa-utca 5. április 7. Horovitz Fülöp ingóságai I. Lovas-ut 16/a. márczius 31. Strohmayr Gyula ingóságai VIII. Jászmin-utca 21. márczius 30. Mayer Frigyes ingóságai VI. Andrásy-ut 49. április 2. Kemény Izidor ingóságai VII. Erzsébet-körút 53. április 16. Büchler Dávid ingóságai VI. Csengeri-utca 82. márczius 30. Detsényi Gusztáv ingóságai VI. Duna-utca 12. márczius 30. Haszmann István ingatlanai II. Fő-utca 77. I. 10. április 14. Kemény Izidor ingóságai VII. Erzsébet-körút 53. április 1. Fodor Károly ingóságai IV. Koronaherceg-utca 3. és V. Lipót-körút 32. április 1. Várady Antal ingóságai VIII. Salétrom-utca 9. április 1. Mautner Adolf ingóságai V. Ferencz József-tér 6. márczius 30. Mán Jozsefné ingóságai VI. Andrásy-ut 100. április 4. Wertheimer Mór ingóságai I. Uri-utca 26. márczius 30. Schubert András ingatlanai Alkotmány-utca 22. földszint 1. április 1. Andor András ingóságai IX. Ranold-utca 9. márczius 31. Schuster Adolf ingatlanai Alkotmány-utca 22. földszint 1. május 5.

A vidéken. Baller János ingatlanai Német-Remete (Lippa) községhezál április 21. Stefanovits Demeter ingatlanai Vajkoveczen (Versecz) április 22. Deák Imre ingatlanai Nagyváradon június 25. Balocsa Gyuláné ingatlanai Siófok (Enying) községhezál április 22. Horovitz Samu ingatlanai Kolozsvárt április 22. Mandellik János ingatlanai Limbeczban (Bazin) április 4. Gróf Festetich Andor ingatlanai Kaposvárott április 20. Steinhöfer Pál ingatlanai M.Óvárótt április 27. Dr. Steinhardt Bódog ingóságai Ujpesten április 1. Illés Vazul ingatlanai Szélszeg (Szilágy-Cseh) községhezál április 26. Bodnár Mihály ingóságai T. Lőkön április 4. Wolf Miksa ingóságai Pécsött április 2. Berger Dávid ingóságai Nagy-Károlyban április 4. Reiner Ignác ingóságai Kis-Szt-Miklóson márczius 31. Tanács József ingóságai Monoron április 1. Weisz Elnásné ingóságai Apostagon (Duna-Vecse) április 1. Nasztaszily Péter ingóságai Mohalon (Zenta) április 8.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Sp.-né. Budapest. Igen sokszor közöljük, néha azonban nincsen ilyen dolgok számára elég helyünk.

D. L. Karczag. Levélben értesítjük a feltételekről.

M. T. Margitta. Önnek van igaza.

H. M. Miskolcz. A pozsonyi diétán kivete volt Baranya vármegyének. Jeles szónok és liberális.

Ny. K. Abbázia. Az illető hajó kapitánya ellen kártérítési pert nem indíthat azért, hogy vadonatuj kalapját a fedélzetről, illetve az ön fejéről elkapta a bőra.

Savonarola. 1. Ha a fordítás jó, a darab ismeretlen és új, az igazgatóság elfogadja. 2. Pályadíj jelenleg nincsen kifizetve. 3. Szépen és olvashatóan leírva az igazgatóságához küldendő. 4. Alku tárgya. 5. A darab minőségétől függ. Különböző legzélszerűbb, ha ilyen kérdéssel egyenesen az igazgatóságához fordul s ott személyesen megbeszéli a részleteket.

H. S. Torony. A mezőgazdasági állapotról szóló tudósításoknak csak úgy van értékük, ha az egész országra vonatkoznak, ilyeneket pedig a földmivelésügyi miniszterium szokott közzétenni. Mindazonáltal a gazdaság köréből való tudósításait szívesen vesszük.

Takarékpéztár. A mentő-sorsjegyek húzása május 27-én lesz.

W. S. Arad. Sajnálattunkra, az illető vevőt önnel nem közölhetjük.

St. J. Mezőberény. A chicagói és newyorki piacon ugyanazon mértéket használják, a bushelt, amely 35.2 liter. E két piac árjegyzése sohasem egyenlő. Többnyire New-York tiz centsszel drágább, amit különben a két piac geográfai fekvése magyaráz meg. A jelenlegi nagy árhullámzások arra a nagy hausse-spekulációra vezethetők vissza, amelyről jelentéseinkben ismételve megemlékeztünk. A szeptemberi határidő jegyzése iránt alkalom adtán intézkedünk.

Eszéki előfizető. Szó sincs róla, hogy a juniusi határidőben új búzát leheesen szállítani. Világosan megírtuk, hogy az aratás küszöbén alig akad majd átvevő a magas áru búzára. Helyreigazításra tehát nincs szükség.

Sz. H. Budapest. Egyszerű sajtóhiba volt, amelyet másnap helyreigazítottunk.

Tr. M. Gyöngyös. A „Magyar Kereskedők Lapja” leginkább megfelelne céljának.

Dr. Sz. Besztercze. A kérdéses 1864-iki államsorsjegy 1897. december 1-én 180 firtal sorsoltatott ki.

Schw. H. Török-Szt.-Miklós. — M. L. Hatvan — Honti. — K. J. Nagyvárad. — R. J. B.-Gyarmat, Gr. Teréz-körút. — A. S. S. A.-Ujhely. — D. Gy. — Temes-Butyin. Sorsjegyeik nincsenek kihuzva.

L. M. Szatmár. Valláshoz kötve a felvétel nincsen; a növendékek között van izraelita vallású és volt ezelőtt is. Az igaz, hogy aránylag csekély számban.

W. K. Klopodia. Levele kissé homályos, szíveskedjék részletesen megírni, hogy a kérdéses közlemény lapunk melyik számában és minő rovat alatt jelent meg; mert csak akkor adhatunk érdemleges választ.

W. M. Szolnok. Nem tartottuk közérdeklő dolognak es ez okból nem közöltük.

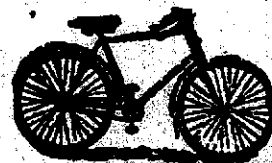
Kerékpáros. A mentő-sorsjáték húzását május 27-én fogják megtartani.

Fr. S. Közép-Palojta. A kolozsvári protestáns szeretetház sorsjáték első húzása még csak junius 15-én lesz.

P. J. „Egy beteg vármegyéből” című cikkét nem közölhetjük. Rég ismert dolog annak a tartalma és új adatokat nem sorol fel.

NYILTTÉR.

Téli és nyári kerékpáriskola.

Columbia

a legelső amerikai kerékpár

1898 újdonsága a lánc nélküli.

Fodor Károly és társa.

Erzsébet-tér 17. sz.

Telefon 14—18

A legjobb és legolcsóbb ivóvíz a bakteriummentes artézi savanyuvíz,

s mely a budapesti híres tanár, dr. Ányos, dr. Kármarszky Állam mint a legújabbabbjárny elleni ital elismertett. Ezen savanyuvíz pántent száraz elváltó ivogásban minden fűszerkezesednél, minden vendéglőnél, vagy közvetlen a gyáról vásárolható. „Artezi” budapesti vendéglők, szőlők és pécsütők gyár részv. társasága VI. Bajcsy-utca 24. Telefon 25—27.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, márczius 29. (C. T. B.)

	márczius 29. cents	márczius 28. cents
Buza márcziusra	98 ¹ / ₈	99
" májusra	98 ¹ / ₈	99
" júliusra	85 ¹ / ₈	87
Tengeri májusra	38 ³ / ₈	33 ³ / ₈

Chicago, márczius 29. (C. T. B.)

	márczius 29. cents	márczius 28. cents
Buza májusra	104 ¹ / ₄	105 ¹ / ₄
Tengeri májusra	28 ³ / ₄	29 ¹ / ₄

Ipar és kereskedelem.

Olasz borözön. A magyar kereskedelmi csarnoktól a következő sorokat vettük: Tekintetes Szerkesztőség! Vonatkozással becses lapjának folyó évi márczius hónap 27-ki számában „Olasz borözön Magyarországon” cím alatt megjelent közleményre, van szerencsénk a tekintetes szerkesztőséget értesíteni, hogy az országos borkereskedői szövetségnek s illetve a folyó évi szeptember hónapban Fiumában tervezett borkereskedői kongresszusnak koránt sincs szándékában az olasz borimport propagálása és a magyar bortermelésnek akár közvetlenül, akár közvetve való megkárosítása. Ily célzatosat sem tölünk, sem pedig a hazafias érzelmű magyar borkereskedelemtől feltételezni nem lehet. A borkereskedői szövetség, amelynek alapítása kilátásba vétetett, teljesen egyesületi alapon szándékozik létesíteni és annak székhelyét nem Fiume, hanem Budapest van kiszemelve. A szövetségnek, amely közgyűléseit kongresszusok alakjában felváltva az ország nagyobb városaiban fogja tartani, célja kiválólag az léssen, hogy a borkereskedők közvetlen érintkezése és a borkereskedelmet érdeklő fontosabb kérdések megbeszélése által annak közös nyilvános érdekeit társadalmi uton előmozdítsa. Az alapítani szándékolott országos szövetség alapszabálytervezete munkában van és mihelyt ki lesz nyomtatva, az előkészítő bizottság nem fog késni azt a nyilvánosságnak átadni. Ennek tartalmából a tekintetes szerkesztőség meg fog győződni arról, hogy a fent említett feltevés teljesen alaptalan. Végül, ami az olasz bor behozatalát illeti, nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy annak idején, amidőn az olasz bornak adandó mérsékelt borvám veszélye fenyegetett, éppen a borkereskedelem és a mi egyesületünk volt az, amely ezen veszély elhárítása érdekében egy magas kormányt, mint a nagy nyilvánosság előtt minden tőle telhető elkövetett. Kérve a tekintetes szerkesztőséget, miként e helyesbítésnek becses lapja legközelebbi számában helyt adni sziveskednék, maradtunk stb. — Tudomásul vesszük a kereskedelmi csarnok nyilatkozatát, megjegyzésünket a borkereskedők országos szövetségére vonatkozólag akkorra tartván fenn, amikor az alapszabálytervezet előttünk lesz.

A magyar vaskartell. Annak idején, amikor a magyar vaskartell megkötötték, említettük, hogy a hernádvolgyi vasipar részvénytársaság nem ment bele a kartellbe. Ennek aztán az volt a következménye, hogy a vállalat versenye miatt a kartell nem diktálhatta az árakat úgy, miként azt tehette volna, ha valamennyi vasmű kartellirozva volna. Mint egy bécsi lap jelenti, a verseny az utóbbi időben oly mérvet öltött, hogy a kartell alighanem feloszlik.

Budapesti köztisztviselők fogyasztási szövete. E szöveteiket tegnap tartotta közgyűlését Bedő Albert elnöklése alatt. A közgyűlés úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta és az igazgatóságnak önzellen és sikerdus működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Az alapszabályok módosítása után, mely szerint a szöveteiket cégét „A magyar köztisztviselők fogyasztási szövete” cégére változtatta és üzletkörébe a magyar szent korona egyesített országainak területén lakó köztisztviselőket és az ország egyes városaiban hasonló célra alakuló fogyasztási szöveteiket támogatását is felvette, a közgyűlés az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok megválasztására tért át és az igazgatóságba Forster Kálmán, Gabrovitz Ede, báró

Malcom és Jeromos, Petarik János, Kristinkovich Ede, Deáky Sándor, Verbir Béla, dr. Makay Béla; a felügyelő-bizottságba: Gröber Béla, Sztróiny József, dr. Szontagh Antal, László Lajos, Páldy Károlyt választotta meg. A közgyűlés dr. Darányi Ignác földművelésügyi magyar királyi miniszternek a szöveteiket erkölcsi és anyagi támogatásáért és dr. Bedő Albert elnöknek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Luxuslövésár. Ma nyílt meg a tavaszi luxuslövésár a Tattersall telepén. Az idei vásár anyaga úgy mennyiség, mint minőség tekintetében jóval felülmúlja az eddigieket. A katalógus szerint 305 fovat hajtottak föl, amelyek közül 53 hátsó; van azonban mintegy 8 négyesfogat, számos hintó-, jukker- és ügető. Az érdeklődő publikum élénk vásárlókedvet tanúsít. Külföldi vevők nagy számban jelentkeznek. Vannak vevők Berlinből, Münchenből, Stuttgartból, Prágából, Bécsből, Lembergből, sőt Konstantinápolyból is, alighanem a porta részéről. Eddigél 41 ló kelt el. A vásár három napig tart.

Csödnýtás. Mocsáry Lajos debreczeni volt kereskedő hagyatéka ellen a debreczeni királyi törvényszék részéről. Csödbiztos Hegedűs István törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. Körösi Kálmán ügyvéd; bejelentési határidő április 25; felszámolási határidő május 5.

Kőbányai sertésplac, márcz. 29. Magyar elsőrendű: Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 58—59 krajczár. Közép (páronként 251—320 kgrig terjedő sulyban) 58—59 kr. Könnyű (páronként 250 kgrig terjedő sulyban) 57—58 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kgr. felüli sulyban) 58—58¹/₂ krajczár, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) 58—58¹/₂ krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 57—58 krajczár. Sertéslétszám: 1898. márczius 27. napján volt készlet 25.506 drb, márczius 27-én felhajtott 200 drb, márczius 27-én elszállított 428 darab, márczius 29-én maradt készletben 25.278 darab. A hízott sertés üzletirányzata változlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, márczius 29. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. márczius 28-án érkezett 882 drb. Készlet 276 darab, összes felhajtás 1158 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 576 drb; elszállítatlan maradt 402 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—59 kr., 220—280 kilós 57—59 kr., 320—380 kilós 56—59 kr., malacz 40—42 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti szurómarhavásár, márczius 29. (A mai vásárra felhozta 59 drb élő bárányt, 986 élő borjut, 14 drb leölt belföldi borjut, 152 leölt bárányt. Napi árak: bárány élő páronként 6 forint, belföldi borju élő 100 kilónként 26—36 forint, öltött bárány párja 5.50—9 forintig.)

Bécsi sertésvásár, márczius 29. A mai vásárra bejelentettek 8,276 darab sertést és a vásár kezdetén piacra hoztak 4201 darab fiatal sertést és 3728 darab magyar zsír-sertést, összesen 7929 darabot. Az üzlet élénkebb volt, de a vásár vége felé ellanyhult. Jegyzések: prima 53—54 forint, közepes és vén sertés 50—52 krajczár, könnyű 46—49 krajczár, fiatal sertés 34—44 krajczár kilónként élő sulyban.

Pénzügy.

A waggonkölcsönzők osztaléka. Úgy az általános, mint a nemzetközi waggonkölcsönző részvénytársaság közelebb tartja közgyűlését, amelyen az igazgatóság az indítványt fogja előterjeszteni, hogy az 1897. évre 30 forint osztalék fizetessék. Az előző üzleti évre az osztalék csak 25 forint volt.

Magyar ipar- és kereskedelmi bank. E társaság ma tartotta közgyűlését gróf Tisza István elnöklése alatt. Az alakszerűség elintézése után előterjesztett az igazgatóság jelentése, amely mindekelőtt hangsúlyozta, hogy a lefolyt időszak üzleti viszonyai nem alakultak kedvezően. Sem az általános gazdasági helyzet, sem különösen a pénzpiac viszonyai nem nyújtottak buzdítást új vállalatok kezdeményezésére és az intézet tevékenysége úgy a folyó banküzlet, mint a konzorciális ügyletek, illetve iparvállalati alkotások terén az előző évhez hasonló körülményben mozgott. Ennek megfelelően az üzleti eredmény is a megelőző év eredményével csaknem teljesen azonos. — A bank készültvált az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársaság alapítókéjének felemelését s az ezen műveletnél elért eredmény a mérlegben elszámoltatott. A Magyar vasúti forgalmi részvénytársaság syndikátusában bírt részesedést az elmúlt év folyamán haszonnal értékesítette. Az itt elért nyereség a mérlegben kimutatott végeredményben befigyaltatik. Azon telek-csoportot, melyet annak idején Budapest székes főváros VI. kerületében az Angyal földön

szerezett, az elmúlt év folyamán parcelláztatta s a telkek tulajdoni részét egy közreműködésével alakult konzorciumnak tovább adta. Az ily módon elért nyereség az 1897 év mérlegében szintén elszámoltatott. A Wiener Tramway Gesellschaft részvényeinek értékesítésére alakult syndikátus az elmúlt év folyamán az összes részvények értékesítésével felosztattván, az ezen műveletnél részesedésére esett nyereség a mérlegben szintén elszámolásra került. Lebonyolításra került ezeken kívül a bank részesedése a Budapest székes főváros 100 millió korona 4%-os kötvény kölcsönének és a Bosznia-Hercegovina 4%-os országos kölcsön kötvényeinek átvételére alakult syndikátusokban, amelyeknél elért nyereség a mérlegben szintén elszámoltatott. A Szegei kenderfonógyár részvénytársaság egy kenderkikészítő telep létesítésével kapcsolatban részvénytőkéjét a múlt év folyamán 500,000 forintra emelte fel, mely műveletben az új részvénytőke aránylagos részének átvételét a közreműködött. Budapest székes főváros közönségével a marhavásártéri pénztár szervezése és üzeme iránt a pesti magyar kereskedelmi bankkal s a magyar leszámoló- és pénzváltóbankkal együttesen kötött szerződés alapján nevezett intézetekkel társulva megalapította a Budapesti marhavásártéri vásári pénztár-részvénytársaságot. Mérsékelt részesedést vett át ezenkívül a Gesellschaft für elektrische Hoch- und Untergrundbahnen in Berlin s az Elektrische Licht- und Kraftanlagen Actiengesellschaft részvényeinek és kötvényeinek értékesítésére alapított syndikátusokban, melyek közül az első időközben haszonnal lebonyolított, míg az utóbbi, ugyszintén a 3¹/₂ %-os magyar beruházási kölcsön átvételében vállalt részesedés a mérleg „Befizetések consortiális üzletekre” című rovatá alatt szerepel. A korábban kezdeményezett társas ügyletek köréből a következőket jelenti: A Fegyver és gépgyár részvénytársaság kielégítő fegyvermegrendelésekkel van ellátva s a minden tekintetben kifogástalan gyártási üzem most már kedvező üzleti eredmény várására jogosít. Az ezen vállalatnál mult évben keresztültvált részvénytőke lebélyegzéséből kifolyólag ennek megfelelő összegű tartalékról a mérlegben gondoskodott. A Nemzetközi kőolaj-ipar részvénytársaság által „Etoile Roumaine” société anonyme d'industrie du pétrole cég alatt Bukarestben alapított román petroleum-vállalat már a lefolyt évben jelentékeny föllendülést ért el s az eddig elkészült furások eredménye az eredeti kalkuláció alapját képező feltételezésekkel szemben oly kedvező, hogy az ezen vállalat részvényeire biztosított optio-jog értéke iránt mult évi jelentésben kifejezett véleményt teljes mértékben igazoltnak látja. Ezen optio alkalmasnak mutatkozó időpontban a bank a vele szoros összeköttetésben lévő pénzügyi csoport közreműködése és részletesség mellett fogja igénybe venni, mely utóbbi az „Etoile Roumaine” részére szükséges és eddig a bank által szolgáltatót üzleti tőke nagy részének rendelkezésre bocsátását megállapodásszerűleg magára vállalta, miáltal a bank saját engagement-ja ezen vállalatnál lényegesen csökkent. Egyéb consortiális ügyletei körében, melyeket a már előző évi jelentés ismert, az elmúlt év folyamán változás nem állott be. A Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja a lefolyt évben további előhaladást tett azon örvedetes fejlődés útján, melyről már a mult évi jelentésben megemlékezés történt. Az intézet kibocsátmányainak összege az elmúlt év végéig mintegy 80 millió forintra emelkedett s zálogleveleinek elhelyezése teljesen kielégítő eredményeket mutat. Attérve a folyó banküzletre, az igazgatósági jelentés kiemeli, hogy úgy fiókjai mint központja a lefolyt évben is a tavalyihoz hasonló kielégítő eredménnyel működtek. — Leszámított váltók összesen 33.771,500 forint; Értékpapírokra nyújtott előlegek forgalma 50.869,340 forint; Takarékbetét és pénztárjegyek forgalma 22.139,700 forint; Folyószámla forgalom 496.407,200 forint; Pénztári forgalom 254.636,700 forint. Az elmúlt év isztá nyeresége, beleszámítva az 1896. évről áthozott 65,871 forint 47 kr, 768,219 ft 15 krra rug s a részvénytőke 7-68 százalékanak felel meg. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a felmentvényt megadta s elhatározta, hogy 600,000 forint fordítassék 6%-os osztalékra; 24,281 forint 72 krajczár jutalékokra; 6000 forint nyugdíjalapra; 50,000 forint a tartalékalap javadalmazására; 6000 forint a bank épület értékeiből eszközleendő leírásra; 81,937 forint 43 krajczár átvételre új számlára. A tartalékalap az idej javadalmazással 800,000 forintra, vagyis a részvénytőke 8%-ára emelkedik. Végül a felügyelő bizottságba újabb megválasztották: Kubinyi Géza, Kuranda Félix, Lóth György Zsigmond, idős gróf Ráday Gedeon és Ullmann Emil.

Magyar takarékpénztárak központi jelzálog-bankja. Ezt a részvénytársaság ma délután négy órakor tartotta meg V.-ik rendes közgyűlését gróf Tisza István elnöklése alatt. Jelen volt a közgyűlésen 85 részvényes 4614 részvény képviselőjében 432 szavazattal. Az alakítások elintézése után dr. Horváth Tivadar társulati titkár az igazgatóság évi jelentését terjesztette elő, amely konstatálja, hogy az elhelyezést kereső tőke érdeklődését az intézet záloglevelei iránt állandóan megtartotta, úgy, hogy a záloglevél a kölcsön lebonyolításokkal állandóan lépést tartott. A vidéki intézetek is mindinkább többen és többen keresik fel lekötött tőkéik mobilizálása céljából a Központi Jelzálogbankot. 1897. év folyamán beérkezett 4573 kölcsönügy 12.220.819 frt 46 kr. engedélyezése iránti kérelemmel. Ebből az igazgatóság megszavazott 3922 ügyben 9.006.184 frt 46 kr. míg az 1896. évből áthozott ügyekből megszavaztatott 92 ügyben 161.110 frtot. Folyósított 1897. év folyamán 6.015.635 frt 81 kr. kölcsön. Az intézet fennállása óta 1897. év december 31-ig folyósítottat 8858 tételben 26.033.730 frt 09 kr. Ennek jelzálog fedezetét képezi 229.519 hold 1139 négyszögöl földbirtok és 325 városi bérház, összesen 66.559.582 forint becserkében. A folyósított kölcsönök a lekötött jelzálogi ingatlanok összes értékének 39-11%-át teszik. Az intézet kibocsátmányvaiból forgalomban volt záloglevél 23.191.750 forint, községi kötelező 5.098.800 forint. A mérleg 208.788 forint 50 kr. tiszta nyereséget mutat fel. A közgyűlés az igazgatóság, valamint a felügyelő bizottság előterjesztett jelentését egyhangulag tudomásul vette, a felmentvényeket megadta s elhatározta, hogy a tiszta nyeresémből 165.000 forint fordítassék 5 1/2% osztalékra, 25.000 forint a tartalékalap javadalmazására, 8179 forint 22 kr az igazgatóság jutalékára, 5000 forint a tisztviselői nyugdíjára, 5609 forint 28 kr pedig új átvitelre. A tartalékalap a fenti javadalmazás figyelembe vételével 140.000 forintra emelkedik. A részvényes-nyelvek folyó évi április hó 1-től kezdve 27 forint 50 kr-ával váltanak be. Azután a felügyelő bizottságba újolag megválasztották a régi tagok.

Közlekedés.

Előléptetések a magyar államvasutak gépgyárában. Horváth János igazgatói czimmal felruházott főfelügyelőnek egy évnél hosszabb időn át tartott betegkedése folytán a szolgálat alól történt felmentése, nemkülönben Polnai Sándor főmérnök czimzetes felügyelőnek állásáról való lemondása következtében megüresedett helyekre a következő alkalmazottak jutottak folyó évi márczius hó 1-től számítandó érvénnyel magasabb illetmények élvezetébe és pedig: Ritter Ottó főfelügyelő, igazgató-helyettes az I. rangfokozat 1. osztályába, Seefehlner Gyula főfelügyelő, igazgató-helyettes az I. rangfokozat 2-ik osztályába, Roth Pál főfelügyelő az I. rangfokozat 3. osztályába, Melegh Béla felügyelő a II. rf. 2. oszt.-ba, Gottlieb Ferenc főmérnök a III. rf. 1. oszt.-ba, Fabisch József főellenőr és Havas Gusztáv fő-könyvelő a III. rf. 2. oszt.-ba, Lichtscheidl Lajos titk. és Zalan Károly főellenőr a III. rf. 3. oszt.-ba, Seltens János és Kurczér Ármán mérnökök a IV. rf. 1. oszt.-ba, Varga Lajos mérnök és Preszler Károly ellenőr a IV. rf. 2. osztályába, Mráz Alajos hivataln. és Jurkiny Jenő mérnök a IV. rf. 3. oszt.-ba, Balassa János és Samarjaj Lajos segédmérnökök az V. rf. 1. osztályába, Markhot Gusztáv fogalmazó az V. rf. 2. osztályába.

A helyi személyforgalom 1897-ben. A fővárosi statisztikai hivatal közleménye szerint a helyi személyforgalom 1897-ben az előbbi (kiállítási) évi 87 millióról 81 millióra csökkent, ami főként annak tulajdonítható, hogy a budapesti társaskocsirészvénytársaság, mely 1896-ban közel hat millió főnyi forgalmat ért el, a lefolyt év elején működését megszüntette. Eltekintve azonban a kiállítási évtől, a lefolyt év forgalma az 1895 év forgalmát 13 millió személylyel szárnyalta túl. A legnagyobb emelkedést a közúti vaspálya-társaság — több mint egy millióval — és az állami hidak — 1.25 millióval — érték el. A bevétel 5.3 millió forint, az előbbi év (5.8 millió forint) bevételét nem érte el.

Sorsolás.

Magyar királyi osztálysorsjáték. A mai húsznál a következő nyereményeket húzták ki: 40.000 koronát nyert a 35931 szám. 2000 koronát nyertek: 24491 53974 68483 75773 93068 52393 64736 21136 36792 21985 97725 78981 28845 93254 17588 89946 36350 33618 26704 15687 59037 7783. 1000 koronát nyertek: 66334 78104 83948 76409 79349 78565 73282 70121 14794 34045 22530 66116 29544 64642 49041 46088 88266 58740 77588 99179 17530 95213 29088 31226 50779 92465 29133 61227 5865 93360 22921 20827 41524 94291 92247. 500 koronát nyertek: 79253 75845 46075

96851	32919	52775	54899	97504	42458	15455
77390	97690	69573	95224	48108	54821	18693
76002	66999	89903	552	14017	51087	79453
98360	27140	28649	40239	83162	90907	78886
26787	13055	37403	74466	98794	31875	79279
87636	77177	16291	96645	15849	51307	94667
57806	85036	99210	88817	75393.		

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, márczius 29.

Ma a C. T. B. a következő statisztikai jelentéseket tette közzé: Az amerikai kikötők és kereskedelmi gőzpontok látható gabonakészlete — newyorki sürgöny szerint — kitett millió bushelokban:

	márczius 26	a múlt héten	1897-ben	1898-ban
buza:	30.061	31.417	39.023	61.023
tengeri:	43.402	43.388	25.152	16.701

A múlt hét állományához képest tehát búzában 1.356.000 bushelnyi apadás, tengeriben 14.000 bushelnyi gyarapodás mutatkozik.

További kábelsürgöny az amerikai gabona-és liszt kivitel mult heti alakulásáról számol be. Az Atlanti-kikötökből való export az egyes európai országokba a következő volt:

	buzában ezer bushel	tengeriben ezer bushel	lisztben ezer zsák
Angliába	780	1540	370
Franciaországba	180	320	—
Belgiumba	160	190	—
Németországba	60	1480*	—
Más országokba	120	90	40
összesen	1300	3620	410
az utolsó előtti héten	1700	4530	280
különbség	- 400	- 910	+ 130

Az elszállítások tehát lisztben valamivel gyarapodtak, búzában és tengeriben azonban csökkentek.

Sürgönyzik végre New-Yorkból, hogy a gabonátözsde szilárd irányzatban kezdődött, mivel az Unio északnyugoti részéből hideget jelentettek. A Washingtonból érkező politikai hírek az ismeretes spanyol-amerikai viszonyok kiélesedéséről azonban futólagos elkedvetlenedést szültek, de az üzlet vége felé ismét szilárdult a hangulat, főleg a készletek — fent kitüntetett — jelentékeny apadása következtében. Nem emlékszünk arra, hogy az utolsó tíz évben márcziusban a visible supply ily csekély lett volna. Chicagoból jelentik, hogy Leiter, az ismert hausse-párt feje tetemes realizációkat fogatosított. Egyenlegként mindkét piacon emelkedtek az árfolyamok, főleg a későbbi határidőké (1-1/2 centsszel).

Indiából folyton kedvező hírek érkeznek az aratási kilátásokra nézve. A búzával bevetett terület tizenöt százalékkal nagyobb a múlt événél, a hozam pedig átlag 40 százalékkal javult.

Ma az angol molnárpiazcok csekély olcsóbodást jelentettek, a continentális vásárok ártartók voltak.

Nálunk tartós a jó vételkedv búzában, de tagadhatatlan, hogy a tulajdonosok sem nagyon rátartók és, ugylátszik, azt a helyes elvet követik, hogy a javult árakat fel kell használni az eladásra. Végre is az áprilisi hónap küszöbén már nem tanácsos spekulálni, ha csak valaki nem az időjárás viszontagságaitól vár valami exploziv áremelkedést, de mindedig csakis jó hírek érkeznek a mezőgazdasági állapot felől, ami bizony többet is ér a közjó szempontjából, mint egy esetleges további áremelkedés.

Annyit láthatunk a mostani jelentékeny napi forgalmakból, hogy akármilyen nagy az áruhiány, mindennap kerül a piacra több nagyobb tétel. Tagadhatatlan azonban, hogy ugyszólván kifosztva megyünk át az új campagneba, míg más években néhány millió métermázsa tavalyi buza volt még a raktárakban az aratás után.

Igazán érdekes probléma lesz, hogy miként fog az a tetemes árkülönbség az 1897-iki buza határidői és az őszi buza között kiegyenlítődni. Erre csakugyan nincsen praecedens, mert ekkora disparitás még soha sem volt. Erre nézve ma igen komoly körökben azt beszéltek, hogy a malmok az idén júniusban nem fognak örölni, mert nem akarják, hogy a drága nyerstermény lisztjével jussanak át az új szezónba. Olvasóink tudják, hogy

mily határozottsággal keltünk ki mindig a különféle üzemereduksiókról szóló híresztelések ellen, amelyek a jelen időre vonatkoztak, de hogy ez a most említett verzió nem-e fog megvalósulni, azt már nem mernők tagadni, mert végre is — számtalan-szor mondtuk — nagy respektusunk van a júniusi hónap előtt, kedvező mezőgazdasági viszonyokat feltételezve.

Határozottan lanyha volt ma a tengeri egy a határidő, mint a készáru-piacon. Ugy látszik, e czikk fog leghamarabb ismét a régi árnívóval megismerkedni.

Felmondtak 2000 métermázsa rozst. A lezároló iroda a következő liquidációs árfolyamokat állapította meg:

Buza	12.37 frt.
Rozs	8.60 "
Zab	6.58 "

Megemlítjük még, hogy a tözsde árjegyző bizottsága végre elhatározta magát a május-júniusi buza hivatalos jegyzésére. Együttal a következő határidőket is szerepeltették először a kursblattban: az őszi rozst, őszi zabot és a július-augusztusi tengerit. Mind e terminusok hivatalos jegyzését mi már hónapok óta reklamáljuk.

Buza.

Elkelt 30.000 métermázsa öt krajczárral magasabb árak mellett.

Előfordult eladások búzában.

Minőség mm-mázsaiban	Ar. vagy ó	származás	hét-heten-kiért suly kg-ra	minőség megjelölés	átadási hely	ár, neto 100 kg-ért	közép. vagy 3 óra
660	uj	tiszavidéki	76	átlag	Budapest	18.40	8 ho
1170	"	"	78	"	"	12.40	"
290	"	"	76	"	"	12.40	"
530	"	"	75	"	"	13.40	"
200	"	"	78	"	"	13.35	"
150	"	"	78	átlag	"	12.85	"
100	"	"	77	"	"	12.35	"
100	"	"	77	"	"	12.35	"
100	"	"	70	"	"	13.12 1/2	"
200	"	"	76	"	"	12.05	"
100	"	"	74	"	"	13. —	"
400	"	"	75	"	"	13. —	"
100	"	"	76	kevert	"	13.05	"
100	"	"	75	"	"	12.96	"
100	"	"	75	"	"	12.95	"
100	"	"	74	"	"	12.65	"
2000	"	"	74	"	"	12.97 1/2	"
500	"	"	74	"	"	12.95	"
200	"	pestvidéki	70	"	"	12.85	"
200	"	"	75	"	"	13.15	"
200	"	"	77	"	"	13.20	"
600	"	fehértmegyei felső magyar bajai	75	"	"	13.05	"
200	"	"	72	"	"	11.80	"
600	"	"	73	átlag	"	12.32 1/2	"
200	"	"	74	"	"	12.32 1/2	"
100	"	bácskai	76	"	"	13.15	"
1600	"	"	72	"	"	12.60	"
8000	"	szerb oláh	76	transito	"	9.85	"
1900	"	"	75	"	"	10.72 1/2	"
1800	"	"	73	"	"	10.72 1/2	"
8200	"	"	71	"	"	9.75	"

Hivatalos jegyzések búzában.

F A J	Minőség: Minőség suly hektól.	100 kilogr. kisép. ára	100 kilogr. kisép. ára				
	fejtől	frtjg	fejtől	frtjg			
Tiszavidéki	uj	74	12.70	12.80	75	12.90	12.95
"	"	78	13. —	13.05	77	13.15	13.25
"	"	78	13.80	13.40	79	13.45	13.50
"	"	80	—	—	—	—	—
Festvidéki	uj	74	12.05	12.75	75	12.85	12.90
"	"	76	12.95	13. —	77	13.10	13.20
"	"	78	13.25	13.35	79	13.40	13.45
"	"	80	—	—	—	—	—
Fehértmegyei	uj	74	12.70	12.85	75	12.95	13. —
"	"	76	13.05	13.10	77	13.20	13.30
"	"	78	13.35	13.40	79	13.45	13.50
"	"	80	—	—	—	—	—

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 51.300 métermázsa buza és 68.600 métermázsa liszt, a Silosban 5100 métermázsa buza. A nyugotiban 10571 métermázsa buza.

Határidőüzlet búzában: Az irányzat mindkét határidőben ingadozó volt.

Előfordult határidőkötések búzában.

Határidő	Délleti és déli tözsde			Délutáni tözsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	12.34	12.35-36-37-38-39	12.87	12.93	12.37-38	12.97
május asept.	11.97	11.98-99-93-95	11.97	11.95	11.94-93	11.94
	9.06	9.09-10-11-12	9.10	9.10	9.09-08	9.09

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Határidő	Déli tözsde zárata				Lezároló árfolyamok
	márczius 29.		márczius 29.		
	pénz	ár	pénz	ár	
márcz. május asept.	12.37	12.39	12.83	12.84	12.37
	11.96	11.98	9.10	9.12	—
	9.09	9.11	—	—	—

Rozs.

Készáruüzlet rozsbán: Rozs lanyhább volt ma, az árak csekélységgel csökkentek.

Előfordult eladások roszban.

Table with columns: mennyiség megadásban, faj, származás, minőség megj., áradási hely, ár, nettó 100 kg-ért, kérés, vagy 3 óra.

Hivatalos jegyzések roszban.

Table with columns: faj, hektoliterenkénti súly kilogrammban, 100 kilogramm képzett ár, forint, forint.

Raktárállomány: A közraktárban 16.400 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 11150 métermázsa.

Határidőüzlet: Változatlan árak mellett kevés forgalom volt.

Előfordult határidőkötések roszban.

Table with columns: Határidő, Dél- és déli tőzsde, Déltani tőzsde, kezd. forgalom, zárlat, kezd. forgalom, zárlat.

Hivatalos határidőjegyzések roszban.

Table with columns: Határidő, Dél tőzsde zárlata, márczius 29-én, márczius 28-án, pénz, ár, Leszámloló árfolyamok.

Takarmányfélék.

Készárüzlet takarmányfélékben. Zab szilárd, emelkedő, árpa változatlan, tengeri elhanyagolt.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség megadásban, faj, ár, minőség, Áradási hely, ár, nettó 100 kg-ért, kérés, vagy 3 óra.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, faj, Hektoliterenkénti súly kg-ban, 100 kg képzett, forint, forint.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárban 10.800 métermázsa árpa, 8900 métermázsa zab, 19.100 métermázsa tengeri. A nyugati pályaudvarban 2604 métermázsa árpa, 319 métermázsa zab, 654 métermázsa tengeri. A Silosban 8100 métermázsa tengeri.

Határidőüzlet. Zab ártartó volt, tengeri nagyon ellanyhult.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, Dél- és déli tőzsde, Déltani tőzsde, kezd. forgalom, zárlat, kezd. forgalom, zárlat.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, határidő, déli tőzsde zárlata, márczius 29-én, márczius 28-án, pénz, ár, Leszámloló árfolyamok.

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi márczius hó 27. este 6 óráig márczius 29. este 6 óráig Budapestre vasúton és hajón érkezett minden elszállított gabonaküldeményekről és a Budapesti fővámbivatálnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségéről a következő táblázatban teszi közzé:

Table with columns: Az árú megnevezése, Értékelt, Elszállított, vasúton, hajón, együttesen, vasúton, hajón, együttesen, métermázsa.

a fővámbivatálnál előjegyzetett:

Table with columns: Az árú megnevezése, Visszavett értéktől való behozatalra előj. mennyiség métermázsa, Az árú megnevezése, A visszavett értéktől előjegyzett mennyiség métermázsa.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, márczius 29.

Két irányból jöttek ma a kedvező politikai hírek: keletről és nyugatról. Az egyik nagy újdonság az volt, hogy Amerika sokkal engedékenyebbnek látszik, mint eddigé és hogy a yankeek, kik kormányukat háborúra szoritották, most már maguk is józanabb fölfogáshoz tértek meg. A másik kedvező hír pedig az, hogy az angolok, kik eddig szintén nagy izgatottsággal demonstrálták kormányuknak, hogy nem lehet túrni Kinában az oroszok előnyomulását, nyugodtabban kezdik fölfogni a helyzetét és meglegednének azzal, ha Anglia szintén kapna valami engedményt Chinától úgy, mint Oroszország kapott. E két hír nagyon szilárd hangulatot keltett, mely tartott az egész napon végig, sőt délután, mikor Párisból a spanyol értékek árainak újabb emelkedését jelezték, még fokozódott is. A végső zárlat a legmagasabb napiárak mellett történt meg.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 382.26 — 382.75, Jelzálogbank 255.25 — 255.75, Leszámloló bank 251.75, Osztrák hitelrészvény 383.40 — 364.—, Osztrák-magyar államvasut 389 — 389.40, Keresk. bank 1414 — 1416, Közúti vaspálya 405. — 406., Villamos vasut 275.25, Salgótarjáni 623 — 624, Nemzetközi waggonkölcsön 588 — 589.

Dél- és déli tőzsdén: Magyar hitelrészv. 382.25, Aranyjradék 121.50, Koronajradék 99.35, Leszámloló bank 251.75, Jelzálogbank 255.75, Rimamurányi 247.50, Osztr.-magy. államvasut 389.25, Déli vasut 77.—, Villamos vasut 274.50, Közúti vasut 405.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajradék 99.20, Salgótarjáni 623 — 624, Közúti vasut 405. — 405.75, Villamos vasut 275.—, Magy. hitelrészvény 382.50 — 383.—, Magyar jelzálogbank 255.50, Magyar leszámloló bank 252.— 252.50, Rimamurányi 248.25 — 250.—, Osztrák hitelrészvény 383.80 — 364.10, Osztrák-magyar államvasut 389.50 — 389.90, Tégla- és csement 92 — 93, Drasche 849.— 850.—, Ujlaki téglagyár 252.50 — 250.—, Schlick 206.—, Nemzetközi waggonkölcsön 590.— 586.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.— 2.50 forint; 8 napra 5.50 — 6.— forint, április utóljára 9 — 10 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjradék, Magyar koronajradék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipár és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámloló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsde ma is berlini jegyzésekre szilárd volt: osztrák hitelrészvény 382 — 383.50 — 384.80, magyar hitelrészvény 382.75 — 383.50 — 382.75, jelzálogbank 255.75 — 256, rimamurányi 250.25, osztrák-magyar államvasut 389.75 — 340.—, villamos 275, közúti 405.75 — 406.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámloló bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasmű, Közúti vaspálya, Villamos vasut, Ipar és keresk. bank, Déli vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, márczius 29. Szilva és szilvaiz irányzata esendes, de traktatlen. Zsírtejszék is változatlan árban kelt.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ar 100 grammmonként, Péns, Árú.

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, márcz. 29. A vásári forgalom: Hús- nál a forgalom élénk, árak: szilárdak: — Baromfi- nál élénk, árak szilárdak. — Halban élénk árak esőkentek. — Tej- és tejtermékek élénk. — Tojásnál élénk, árak emelkedtek. — Zöldszegfűnél csendes. — Gyümölcsnél élénk. — Fűszereknél csendes. — Időjárás: derült, enyhé. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hús. Május hátlaja I. 48 — 56 frt, II. 42 — 48 frt. Birkahus hátlaja I. 86 — 88 frt, II. 28 — 36 frt. Borjúhús hátlaja I. 50 — 60 frt, II. 45 — 50 frt. Sertésahus elsőrendű 56 — 60 frt, vidéki 50 — 54 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 70 — 80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 57.0 — 61.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (élt). Tyúk 1 pár 1.40 — 1.80 frt. Csirke 1 pár 1.20 — 1.60 frt. Lud hízott kilonként 55 — 60 kr. — Különfélék. Tojás 1 láda (1440 db) 30.0 — 32 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.40 — 4 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.40 — 4.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14 — 18 frt. Bab nagy 100 kiló 8 — 12 frt. Paprika I. 100 kiló 30 — 45 frt, II. 15 — 30 frt. Vaj közöns. kilonként 95 — 1.00 frt. Vaj-tea kilonként 1.20 — 1.30 frt. Burgonya-rózsza 100 kiló 2.60 — 3.20 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.65 — 3.40 frt. — Halak. Harsa (élt) 0.80 — 1.00 frt 1 kiló. Csuka (élt) 0.60 — 1.20 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.45 — 0.80 frt.

Szesz.

Budapest, márczius 29. Irányzat változatlan. Kontingens nyersszesz jegyzése 18.75 — 19.25 forint. Finomított szesz nagyban 56.75 — 57.—, Finomított szesz kicsinyben 57.25 — 57.50, Kiszűtő-szesz nagyban 57.— 57.25, Élesztőszesz kicsinyben 57.50 — 57.75, Nyersszesz adózva nagyban 55.75 — 56.—, Nyersszesz adózva kicsinyben 56.25 — 56.50, Nyersszesz adózatlan (exkt.) 16.— 16.75, Denaturált szesz nagyban 21.— 21.25, Denaturált szesz kicsinyben 21.50 — 21.75. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, márcz. 29. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.60 — 19.90 forinton Kelt. el. Zárlatjegyzés 19.70 — 19.90 frt.

Prága, márcz. 29. Adózott tripló szesz nagyban 55.50 — 55.75 frton jegyeztek. Adózatlan szesz nagyban 19.— forint azonnali szállításra.

Triest, márcz. 29. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban osztrák-magyar árú 11.75 — 12.50, román árú 11.75 — 14 frt. Bértn, márcz. 29. Szesz helyben 47.— márka — 27.59 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenként 4 10,000 litereszállalék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Stettin, márcz. 29. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 45.70 márka = 26.82 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Cukor.

Prága, márcz. 29. Nyers cukor 88% cukor tartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.27 frt, okt.—decz. szállításra 12.30 forint.

Hamburg, márcz. 29. Nyers cukor f. o. b. Hamburg azonnali szállításra 8.97 márka, áprilisi szállításra 8.97 márka, májusi szállításra 9.07 márka, augusztusi szállításra 9.30 márka. Irányzat tartva.

Páris, márcz. 29. Nyers cukor (88 fok) kész árú 28.50 — 29.— frk. Leher cukor márcziusra 31.75 frk, áprilisa 31.75 frank, négy első hóra 31.75 frk, májustól 1 hóra 30.75 frank. Finomított készárú 101 — 101.50 frank.

London, márcz. 29. Jávaczukor 11 1/2 shilling nyugodt. Nyers cukor nyugodt, de ártartó. Jegyzetett cukor szilárd. Finomított sárga cukor, ártartó, mérsékelt üzlet. Külföldi sárga szilárd. Jegyzetett: készárú 10.9% shilling, ápri-

lisra 10.9 3/4 sh., május-augusztusra 11.— shilling. Répaczkor ártartóan indult és nyugodtan zárult. Német (88%) márcziusra 9.0 1/4 shilling, áprilisa 9.0 1/2 sh., májusra 9.1 3/4 sh., júniusra 9.2 3/4 sh., júliusra 9.3 1/2 sh., augusztusra 9.4 1/2 shilling, október-decemberre 9.3 1/4 sh. Határidőüzlet: márcziusra 9.0 3/4 shilling, áprilisa 9.1 sh., májusra 9.2 sh., júniusra 9.3 sh., júliusra 9.4 sh., augusztusra 9.5 sh., október-decemberre 9.4 1/4 shilling.

Olajok.

Páris, márcz. 29. Repceolaj folyó óra 53.— frk (= 24.95 frt); áprilisa 53.— frk (= 24.95 frt); májustól 4 óra 54.50 frk (= 25.66 frt); 4 utolsó óra 55.— frk. (= 25.89 frt). Arak 100 kilonkint értendő. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, márcz. 29. Repceolajhelyben 50.— 50.— márká (= 29.65 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 53.70 frt.

Köln, márcz. 29. Repceolajmájusra (hordóval) 54.50 márká (= 32.— frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 53.70 frt.

London, márcz. 29. Terpentin 24.— sh. Repceolaj 21.09 sh. Lenolaj 15.10 1/2—16.— sh. Gyapotmagolaj 14.3—14.9 shilling.

Petroleum.

Hamburg, márcz. 29. Petroleum helyben 5.— márká = 2.93 frt.

Antwerpen, márcz. 29. Petroleum fin. helyben 15. 3/8 frank = 7.26 frt.

Bréma, márcz. 29. Petroleum fin. helyben 5.40 márká = 2.99 frt.

Newyork, márcz. 29. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.75 cents, fin. petroleum Philadelphában 5.70 cents; United Rife Line Certificates áprilisa 77.—; nyers petroleum áprilisa 6.40 cents.

London, márcz. 29. Petroleum, amerikai 4 1/2—4 5/8 sh., orosz 4 1/8—4 3/16 sh.

Kávész, tea, rizs, juta, shellack.

London, márcz. 29. Kávész. Santos, határidő hágyadt és gyengébb. Jegyzetett márcziusra 27.— sh., májusra 27.6 sh., júliusra 27.9 sh., szeptemberre 28.0 sh., decemberre 28.6 sh. Tea: indiai változatlanul szilárd kínai nyugodt. Rizs: igen szilárd, 3 shillinggel drágább. Juta: változatlanul nyugodt. Shellack: ártartó; határidő üzletellen.

Fémek.

London, márcz. 29. Réz, G. M. Brände 50 11/16—50 15/16 font sterling készáru és 51—51 1/4 font sterling 3 óra; best sel. 55 1/2—56 font sterling. Ón: finom, külföldi 65 3/8—65 7/8 font sterling készáru és 65 15/16—66 1/16 font sterling 3 óra. Ólom: angol 12 7/8 font sterling; külföldi 12 11/16—12 3/4 font sterling. Horgany: külföldi 18 1/2—18 5/8 font sterling. Higany: 7.26 font sterling első- és 7.2 font sterling másodkézből. Vas: A glasgowi nyersvaspiac ártartóan indult és szilárdan zárult kismérvű üzlet mellett. Zárlatárak: 46.1 1/2 sh. készáru és 46.4 sh. egy óra; Cleveland 40.1 sh., készáru és 40.3 1/2 sh. egy óra; Hematit 49.1 1/2 shilling készáru és 49.4 1/2 sh. egy óra; Middlesbrough 50.6 sh. készáru és 51.— shilling egy óra.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, márcz. 29. Az effektív piacon csendes irányzat uralkodott, árak nem változtak. A határidőpiacon a forgalom szűkkörű volt. Tengeri valamivel gyengült. Kötöttet buza tavaszra 12.33—12.35 forinton, buza máj.-jun. 11.92—11.94 forinton, buza őszre 9.25 forinton, tengeri május-júniusra 5.60 forinton.

Hivatalosan jegyzetett:

Buza tavaszra 12.34—12.35, május-júniusra 11.93—11.95, rozs tavaszra 8.84—8.86, tengeri május-júniusra 5.59—5.61, zab tavaszra 6.95—6.97 frton.

Boroszló, márcz. 29. Buza helyben 19.10 márká (= 11.21 frt) sárga. Buza helyben 19.— márká (= 11.15 frt). Rozs helyben 14.90 márká (= 8.75 frt). Zab helyben 15.40 márká (= 9.04 frt). Tengeri helyben 12.— márká (= 7.04 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 53.70 frt.

Hamburg, márcz. 29. Buza holsteini 187—193 márká (= 10.98—11.62 frt). Rozs meklenburgi 140—148 márká (= 8.22—8.69 frt). Rozs orosz 111—112 márká (= 6.51—6.57 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 53.70 frt.

Páris, márcz. 29. (Megnyitás.) Buza folyó óra 29.— frank (= 13.82 frt). Buza apr.-ra 28.80 frank (= 13.72 frt). Buza máj.-jun.-ra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza májustól 4 óra 27.90 frank (= 13.29 frt). Rozs folyó óra 18.25 frank (= 8.68 frt). Rozs apr.-ra 18.— frank (= 8.56 frt). Rozs máj.-jun.-ra 18.— frank (= 8.56 frt). Rozs májustól 4 óra 17.30 frank (= 8.24 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, márcz. 29. (Zárlat.) Buza folyó óra 28.90 frank (= 13.77 frt). Buza apr.-ra 28.80 frank (= 13.72 frt). Buza május-júniusra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza 4 óra májustól 27.90 frank (= 13.31 frt).

London, márcz. 29. Buza ugyan szilárdabb, de 1/4 sh.-gel alacsonyabb a múlt héttel szemben. Árpa szilárd, zab és tengeri nyugodt. Liszt ártartó, 1/4—1/2 sh.-gel alacsonyabb a múlt héttel szemben. Megérkezett fehér buza 1/4 sh.-gel magasabban fizetve. Hozatalok: buza 43.568, árpa 34.016 és zab 108.941 qu. Tengeri helyben 18 sh.

Pétóvár, márcz. 29. Rozs helyben 6.70 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, márcz. 29. A külpolitikai helyzet nyugodtabb megítélésére a mai tőzsdén a hangulat kellemesebb volt és az árfolyamok emelkedő irányzatot követtek. Különösen hitel-, államvasut-, alpesi bányá, prágai vasipar és egyes köszénbánya részvények javultak. A berlini piacról az üzlet folyamában a bányáértékek emelkedését jelentették, a mi további impulzust szolgáltatott ezen értékek áremelkedésére.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 363.25—363.87, Anglo-bank 159.75, Tramway 505—506. Adria 218.50—219.50, Magyar hitelrészv. 381.—382.— Osztrák-magyar államvasut 338.62—339.75; Déli vasut 77.—77.50, Fegyvergyár 304.—, Alpesi bányá 152.30—153.—, Prágai vasipar 718.—724, Bríxi köszénbánya 283.75 Magyar aranyjárdék 121.50—121.55, Magyar koronajárdék 99.30, Török sorsjegy 57.—57.25, Német márká 58.77—58.76.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 363.75, Magyar hitelrészvény 381.50, Länderbank 219.25, Osztrák-magyar államvasut 339.75, Prágai vasipar 724.—, Alpesi bányá 153.— Májusi járadék 102.07, Török sorsjegy 57.10.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 363.45, Magyar hitelrészvény 382.25, Länderbank 220.50, Union-bank 301.50, Anglo-bank 160.—, Bankverein 271.—, Osztr.-magy. államv. 339.50, Déli vasut 77.—, Elbevölgyi vasut 259.25, Északnyugati vasut 245.—, Alpesi bányá 153.25, Rimamurányi 249.50, —250.—, Májusi járadék 102.10, Magyar koronajárdék 99.30, Török sorsjegy 57.50, Német márká 58.77, Török dohányrészvény 132.— forinton kötöttet.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 121.20, Magyar koronajárdék 99.30, Tiszai kölcsönsorsjegy 141.50, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.15, Magyar hitelrészvény 382.—, Magyar nyereségekölcsön sorsjegy 160.—, Kassa-oderbergi vasut 191.—, Magyar kereskedelmi bank 1412.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.20 Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 252.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 249.50, 4.2% papírjárdék 102.10, 4.2% ezüstjárdék 101.95, Osztrák aranyjárdék 122.50, Osztrák koronajárdék 102.15, 1860. sorsjegyek 143.50, 1864. sorsjegyek 194.50, Osztrák hitelsorsjegyek 204.—, Osztrák hitelrészvény 364.87, Angol-osztrák bank 160.50, Union-bank 302.50, Bécsi Bankverein 271.—, Osztrák Länderbank 221.50, Osztrák-magyar bank 919.—, Osztrák-magyar államvasut 340.25, Déli vasut 77.—, Elbevölgyi vasut 259.50, Dunagőzhaózási részvény 442.—, Alpesi bányarészvény 153.30, Dohányrészvény 132.—, 20 frankos 9.53, Cászári királyi vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.50, Német bankváltó 58.72.

Bécs, márcz. 29. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 364.62, Magyar hitelrészvény 383.—, Anglo-bank 160.50, Bankver. 271.50, Union-bank 302.25, Länderb. 221.50, Osztrák-magyar államvasut 340.—, Déli vasut 77.25, Elbevölgyi vasut 259.75, Északnyugati vasut 245.—, Török dohányrészvény 132.50, Rimamurányi vasmű 249.25, Alpesi bányá 153.25, Májusi járadék 102.10, Magyar koronajárdék 99.30, Török-sorsjegy 57.50, Német márká azonnali szállításra 58.67.

Berlin, márcz. 29. Májusi járadék 101.80, Ezüstjárdék 101.80, Osztrák aranyjárdék 103.70, Magyar aranyjárdék 102.90, Magyar koronajárdék 99.90, Osztrák hitelrészvény 229.90, Osztrák-magyar államvasut 144.70, Déli vasut 33.80, Északnyugati vasut 120.50, Elbevölgyi vasut 130.50, Bustiebrádi vasut 284.50, Osztr bankjegy 170.25, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 170.—, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.95, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.49 1/2, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 93.50, Laura-kobó 183.50, Harpeni 178.75, Olasz központi vasut 132.50, Török sorsjegy 114.90.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 229.75, Osztrák-magyar államvasut 144.60, Déli vasut 33.75, Magyar aranyjárdék 103.—, Disconto-társaság 220.—

Frankfurt, márcz. 29. (Zárlat.) 4.2% papírjárdék 86.70, 4.2% ezüstjárdék 86.35, 4% osztrák aranyjárdék 103.65, 4% magyar arany-

járdék 102.70, magyar koronajárdék 99.85, osztr. hitelrészvény 307.87, osztr.-magyar bank 786.—, osztr.-magy. államvasut 292.62, déli vasut 68.87, bécsi váltóár 169.92, londoni váltóár 20.485, párisi váltóár 84.01, bécsi bankverein 229.87, villamos részvény 139.50, alpesi bányarészvény 129.50, 3% magyar aranykölcsön 91.10. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, márcz. 29. (Utőtőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 309.25, osztrák-magyar államvasut 293.—, déli vasut 68.87.

Hamburg, márcz. 29. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.40, osztrák hitelrészvény 309.—, osztrák-magyar államvasut 733.—, déli vasut 161.50, olasz járadék 93.55, 4% osztr. aranyj. 103.50, 4% osztr. magyar aranyjárdék 102.70. Az irányzat szilárd.

Páris, márcz. 29. Uj 3% francia járadék 102.70, 3% osztr. francia járadék 103.32, 3 1/2% francia járadék 107.07, Länderbank 489.—, Osztrák aranyjárdék 104.80, Déli vasuti elsőbbség 391.—, Alpesi bányá 333.—, Török dohányrészvény 286.50, Török sorsjegy 107.—, Olasz járadék 93.55, Spanyol kölcsön 52.62, Meridional 677.—, Ottomanbank 547.—, Rio Tinto 734.50, Debeers 680.—, Eaststrand 101.—, Chartered 64.50, Randfontein 38.25.

London, márcz. 29. (Zárlat.) Angol consolk 111. 3/16, déli vasut 7.50, spanyol járadék 49.75 olasz járadék 91. 7/8, 4% magy. aranyjárdék 101.50, 4 1/4 osztrák aranyj. 102 1/8 4% rupia 62.—, Canada pacificvasut 83.—, leszámítolási kamatláb, 3.—, ezüst 25. 3/8, Az irányzat javult.

New-York, márcz. 29. Ezüst 55.25.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1898. márcz. 29-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Legnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Csapadék mm., Állomások, Legnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Csapadék mm. Rows include Arvavárja, Selmeczbánya, N.-Szombat, Magyar-Ovár, O-Gyalla, Budapest, Sopron, Herény, Keszthely, Zsigráb, Fiuma, Cirkvenica, Pancsova, Zombolya, Arad, Szeged, Szolnok, Eger, Debreczen, Késmárk, Ungvár, Szatmár, Nagy-Várad, Kolozsvár, Nagy-Szabán, Bécs, Salzburg, Klagenfurt, Pola, Lesina, Sarajevo, Torino, Florenz, Róma, Nápoly, Brindisi, Palermo, Malta, Zürich, Biarritz, Nizza, Páris, Kopenhága, Hamburg, Berlin, Christiansund, Stockholm, Szent-Pétervár, Moszkva, Varsó, Kiew, Odessza, Sulina, Szófia, Konstantinápoly.

Az alacsony légnyomás még jobban terjeszkedett nyugati irányban és ma a Genai-öbölől Angliáig erő nagy területen foglalt helyet, míg a magas nyomás állandóan keleten tartózkodik. Az európai időjárás többnyire esős, kivált Olaszországban és Angliában. A hőmérséklet eloszlásában nincs lényeges változás. Hazánkban az eső a tegnapi nap folyamán kevesedett, egy mennyiség, mint térbeli eloszlás tekintetében. Nyugaton gyenge zivatarok kíséretében esett Selmeczbányán, O-Gyallán és Keszthelyen. Jéges volt Egerben, dara Csáktornyan. A hőmérséklet lassan emelkedik. Változóan felhős és jobbára száraz idő várható, jelentékeny nappali felmelegedéssel.

VIZÁLLÁS.

— Márcz. 29-én. —

Table with columns: Folyó, Vizmérsés, Vizállás reggel, Vizállás v. apadás, Folyó, Vizmérsés, Vizállás reggel, Vizállás v. apadás. Rows include Schárding, Passau, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Ercsi, Paks, Mohács, Újvidék, Zimony, Pancsova, Bácskai, Orsova, M.-Fálva, Zsolna, Szered, Ersekújvár, Sárvar, Győr, Zákány, Eszék, M.-Szerdah., Zsigráb, Szécsény, Mitrovicza, Buda, Károlyváros, Váradi, Novi, Bácska, Banjaluka, Dobo, Zwoznik, Tisza, M.-Szeget, Tisza-Ujlak, V.-Namény, Csap, Tokaj, Szolnok, Csongrád, Szeged, Tisza, Deés, Szatmár, Munkács, Lohorona, Homonna, Ungvár, Bártfa, Zemplén, Zsolca, H.-Németi, B.-Ujfalu, Csucska, Nagyvárad, Belényes, Borosjenő, Békés, Gyoma, Gy.-Fehérv., Arad, Makó, K.-Kostály, Temesvár, N.-Beckvár.

Felölés mértékű: Liposoy Ádám.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. márczius 29-én

Main table containing market data for various categories: I. Államadósság (Government Debt), II. Más közkölcsönök (Other Public Loans), III. Záloglevelek és kölcsönkötvények (Mortgage Bonds and Loan Certificates), V. Bankok részvényei (Bank Stocks), VI. Takarékp. részvényei (Savings Bank Stocks), VII. Biztosító-társ. részv. (Insurance Company Stocks), VIII. Gőzmalomok részv. (Steam Mill Stocks), IX. Bányák és téglagy. r. (Mines and Brick Works), X. Vasművek és gépgy. r. (Iron Works and Machinery), XI. Könyvnyomdák r. (Printing Houses), XII. Különléte vált. részv. (Special Exchange Stocks), XIII. Közleked. vált. részv. (Transportation Exchange Stocks), XIV. Sorsjegyek (Lottery Tickets), XV. Pénzmenek. (Money Exchange), XVI. Váltók árfolyamai (Exchange Rates), XVII. Határidőre kötött értékp. (Futures Market). Each section lists items with their respective prices and exchange rates.

MINDENFÉLE.

Öreg Fehér József felségfolyamodványa. Fehér József, ácsi (Komárommegye) lakos a következő felségfolyamodványt küldte a királyhoz:

Dicsőségesen Uralkodó Atyánk! Kegyelem utján mély alázattal, egy elnyomatott, sors csapásai-
val küzdő 71 éves aggastyán, hátralevő kevés nap-
jai eltelte előtt. Esedezik ő felsége kegyes színe
előtt személyesen megjelenni s néhány szót kegyelem
engedély utján alázattal ohajtanék.

Az 1849—49-dik év július 2-án, ha
nem hibáztam a napot! Ács és Komárom között történt ütközet alkalmá-
val, a császárisereg Ácson keresztül vonult Gönyő felé, a nap lementével
a csata megszűnt, én, ki ezen sorokat közli, ácsi
illetőségű, Fehér József, a csata alkalmával For-
spontos levén, kocsim kereséséből az ütközet helyé-
ről hazaféle vettem utam. Ács felé, utamban az folyó-
viz ingoványos helyen nagy sűrű fák közt régi mal-
omház volt. Utamban jobbra tekintek s láttam magas-
rangu, előkelő, főrangú tisztet, Kegyelmes Felső-
ges Urunk főtisztjeit, kik este előtt nem mozdultak
helyükből. Mivel fedezetük nem levén! Ahogy a
hidra értem, egy huszár-oldalpatrol lovagolt mel-
lettem s kérdezték: Nem láttam császári katonákat?
Feleltem: nem; hiszen úgy is elég vér folyt reggel-
től estig — gondolám. Alig távoztak a huszárok,
azonnal jó fel sebeseen egy főlovag ur azon partról
hol Felsőges Uralkodó Kegyes Királyunk s legfőbb
emberei fedezet nélkül voltak. Kérde tőlem rövid
magyar szóval: Nincs huszár? Nincs, feleltem né-
metül és siettettem a menekülés megtörténtét. Kö-
szönetét mondta és azt: schön und gut. És
rögtön nyomban ért a főrangú tiszt csapat, vagy
15 főből állt, ácsi falun végig egyesével az Bana
főhadiszállásra. Ezt láttam, örültem, hogy megmen-
tettem ő Felsőget. Kegyes Királyunk főembereit
és segédeit. Hálát mondtam Istenemnek, hogy
utasításomatt szolgálhattam jó lelkiismeretem mel-
lett. Most már bátran megyek a sirba, hogy becsü-
letem s lelkiismeretem nem engedte, hogy áruló
lettem volna.

A furcsa folyamodvány minden megjegyzés
nélkül érkezett be Komárommegye alispánjához.

Két betörő. Első betörő: Ezen a helyen
nem érdemes az éjjel kísérletet tenni. A háziur és
neje vagy egy órája hagyták el a házat s én hal-
lottam, mikor az ur azt ígérte a feleségének, hogy
holnap vesz neki egy gyémántos nyakéket.

Második betörő: Hát aztán mi köze
ennek mai betörésünkhöz?

Első betörő: Igen sok. Ébren lesznek.
A nő nem fog elaludni, mert az ajándéokra gondol,
a férj pedig nem alszik, mert azon fogja törni fej-
jét, honnan fizesse ki az ékszerész számláját.

Automaták és rablók. A detektiv-automata
London ujdonsága. Ezek villamos vezetékekből van-
nak összeállítva s arra szolgálnak, hogy mindenféle
rablást megakadályozzanak, mert oly módon helye-
zik el azokat a megőrzendő helyiségbe, hogy a
rabló, ha bárhol is belép, a vezetékeket okvetlenül
érinti s akkor ezek iszonyu csöngetést visznek vég-
hez, sőt pisztolyokat is elsütnek. De a rabló is
furfangos ám; először szépen fölszedi az automa-
tát s csak azután lát a dolgához. Ez az eset épen
a feltalálóval történt meg, aki Cray's Inn roadban
levő raktárait így „fölfegyverezte”, de azért a rab-
lók mégis háborítatlanul kifosztották, sőt az auto-
matákat is magukkal vitték. Otthon meg szépen
föállították őket, hogy a netalán alkalmatlankodó
rendőrök ellen megvédje őket!

A jól értesült. Hölgy (a könyvkereskedésbe
lépve): Kérem Schiller műveinek 10-ik füzetét.

Könyv árú s: Sajnálom, asszonyom, ez a
kiadás még csak a 8-ik füzetig jelent meg.

Hölgy: Mégis bosszantó, hogy ez az em-
ber oly lassan dolgozik.

Az ugrók királya. Néhány nap óta a párisi
uj cirikusban egy John Higgins nevű,
blank-burnei születésű, 26 éves fiatal ember két
rendkívüli ugrást mutat be, melyek közül az egyik
akrobatikai, a másik atletikai. Az első ugrásnál
föállít egymásután tíz széket, melyek utolsóján egy

vízzel telt edény van elhelyezve, azután csak
két lépésnyi távolságból megira-
modva, átugorja őket s ha akarja, ugrás kö-
zben belemártja az egyik lábát a
vízbe s azután ér csak földet olyanformán, mint
egy gummi-lapda. A második ugrásnál Higgins igá-
zán bámulatos művészetet fejt ki. A köröndön —
körben — 3 és fél méternyi távolságokban föllállít
14 széket s azután egymásután átugorja őket egy-
folytában kétszer, de olyan bámulatos ügyességgel,
hogy minden egyes ugrás után lába alig éri a
földet! Ezeket kívül képes még összetett lábak-
kal, iramodás nélkül egy 1-92 méter magasságban
kifeszített zsinegen átugorni, ugyszintén hosszban
egy ugrással 4-50 métert, kettővel 3-58 métert és
hárommal 12-74 métert, mely távolság megfelel a
körönd átmérőjének.

Lopozott gorombaság. Agglegény ingerülten
levelet mond tollba:

— Uram! gyorsírom nő, tehát nem teheti
papírra azt, amit Önről gondolok, én művelt ember
levén, nem fejezhetem ki Önről véleményemet.
Miután azonban Ön sem az egyik, sem a másik,
könnyen kitalálhatja Önről való gondolataimat.

Az orosz nők mozgalma. Az orosz nők
sok reformot megteremtettek már közös mozgalom
utján és valószínűleg a legújabb akeziójuknak is
meg lesz a kívánt eredménye. A legújabbban nyilván-
ított kívánságuk mélyen belenyulik az egyházi
életbe, helyesebben az egyházi férfiak életébe.
Oroszországban nagyon régi hagyomány, hogy a
papokat ugyszólván rákényszerítik a család alapításra.
Ez eddig még rendén volna, noha sok papot dönt
a nősülés nyomoruságba. A sérelem az, hogy ha
püspökök lesznek, vagy ha csak pályázni is akar-
nak püspökségre, — okvetetlen — nőtlennek kell
lenniök. Így aztán nagyon gyakran megesisik, hogy
egy üresedésben levő püspökségért ötven-hatvan
pap pályázik s ez mind elválik előbb a feleségtől,
elhagyja gyermekeit, kolostorba megy néhány hó-
napra, mintegy vezekelni azért a bűnért, hogy a
világi örömeökből kivette részét s azután pályázik
csak a püspökségre. Ennek a keresztény vallás és
társadalmi erkölcs ellen való hagyománynak meg-
szüntetésére igyekeznek most Oroszország előkelő
hölgyvilága. Azt akarják, hogy egy nemzetközi
görög-keleti egyházi kongresszus mondja ki, hogy a
püspököknek nem kell nőtlennek lenni s így véget
érjenek azok a borzasztó szenvedések, amelyeket
annyi püspökségre vágyó pap feleségének kellett
már kiállni.

A leghosszabb védőbeszéd. Midőn 1815-ben
Rennesben Traol tábornok pörét tárgyalták,
védői öt nap és öt éjjel egyhuzamban mondták el
védőbeszédeiket. Ez a mesterségesen kinyújtott
védőbeszéd azonban csak fogás volt, amelylyel azt
akarták elérni, hogy a hadi törvényesek minél ké-
sőbb hozhasson ítéletet. Mert: ha az ítélet a hadi
törvényesektől a hadi tanács elé került már, akkor
rögtön végre is hajtják. Ők pedig kegyelmet kértek
a tábornok részére és addig, míg az meg nem jött,
nem engedhették, hogy ítélethezásra kerüljön a
dolog. Az ügyvédek háromóránként fölváltották
egymást és mindenféle történeti művek fölolvasásá-
val húzták ki az időt. Végre aztán a törvényesek is
kimerültek és szünetet kért. Mig a szünet tartott,
megérkezett a kegyelem és a tábornok megmen-
teült.

Gyors felelet. Badarné: Ha azt mered
mondani, hogy soha se tévedtél életedben, nem igaz
dolgot beszélsz.

Badar: Igaz, de még sem kellene annyis-
szor a szememre vetned tévedésemet, hogy téged
vettelek el feleségül.

Óriási gázvezeték. A new-yorki L'Engi-
neering and Minina című folyóirat ér-
dekes adatokat közöl egy, a pittsburgi Philadelphia
Natural Gas-Company által létesített óriási gázveze-
tétről. Az említett társulat olyan gázvezetékét léte-
sit, mely nem kevesebb, mint tíz millió frankba
kerül a a hálózat kiterjedése meghaladja a 160
kilométert. A csövek egyrészének az átmérője 90
centiméter, a másik részének pedig 45 centiméter.

AZ ÚJ ZRINYIÁSZ.

(Politikai és társadalmi tréfás rajz.)

Irtá: MIKSZÁTH KÁLMÁN. (32)

Igen kínos és sajtáságos alkudozás volt
ez. Az asszony miatt. (Csak asszony ne volna
a világon!) Mert két érzés égett Boborban: a
boszu Zrinyi ellen és a szerelem a felesége
iránt. Ha a sok huza-vona ráijesztés és okos
tanácsban kifáradva, már-már hajlandó volt
letenni a boszúról, ezt abban az illúsióban
tette, hogy a felesége mégis hű hozzá.
Amint tehát távolodott a boszútól, azonmód
közeledett enyhülő szívével a nevéhez. Igen,
de Zrinyi úgy kívánta az egyezséget, hogy
Bobor menjen el Gráczba, vagy a pokolba a
pénzzel, a hova akar, de az asszonyt hagyja a
sorsának, vagy váljon el tőle. Ki kellett tehát
Bobort ábrándítani, kivallogatni módjával apró-
donkint, egyet-mást pedig csak sejtetni hagyni,
hogy az asszony már nem érdemes olyan de-
rék gentleman ragaszkodására, aminő Bobor
ezredes, hát ne is törődjék vele. Az asszony
már nagyobbat lépett, hogy sem vissza-
huzhatná az apró lábát, a férje oldala mellett
megállni. Nem is lakik már a régi lakáson,
hanem...

Szóval, ilyen módon kellett kikészíteni. S
mikor az egyik oldalon fölépítették már a dol-
gukat a másikon ledől. Volt olyan percz, hogy
Zrinyinek megbocsátott volna, de az asszonyt
epedve kívánta. (Még azt mondják, hogy az ilyen
embernek már csak a melle van meg.) Volt
aztán olyan percz is, hogy az asszonyt elrugta
volna magától, de akkor a Zrinyi elleni boszura
szomjazott. S ez egy olyan megmérhetet-
len szomj volt, mint a tevée a Saharában.

A végén, úgy hajnal felé, mégis megtör-
tént az alku s mire délben fölébredt Zrinyi,
azt jelentették neki, hogy egy fogoly sincs a
pinczében s valamennyi kiegyezett.

— Mit fizettek Bobornak?

— Ötvenezer forintot.

— Nem is valami nagyon sok.

— A viláért sem — gunyolódék Alapj
— körülbelül ennyiért zálogosította el Zsigmond
király a szepesi városokat házastól, földestől,
asszonyostól, mindenestől. Pedig de szépek
voltak a szepesi asszonyok is!

A dolog tehát el volt tussolva; Bobor el-
utazott Olaszországba s megindította a válópert,
amit Szebeni Mihály vitt a Zrinyi költségén.
A szép asszony nem sok teketóriát csinált,
egy pár hét múlva behurczkoltott egy sora
egy kenyérre, a bank palotájába; Zrinyi külön
equipaget tartott neki, Párisból hozatta a
ruháit s négy frájla szolgált a teste körül: az
egyik fésültte, a másik öltöztette, a harmadik
mulattatta, a negyedik fölolvastott neki.

Mindez igen sok pénzbe került és még
sok más; Zrinyi ugyszólván szórta a pénzt,
amerre megjelent; bőven osztogatta régi ka-
tonái közt is: aki itt volt, itt szípolozta, a
vidékieknek postán küldözgetett pénzeket. A lipót-
városi körökben csakhamar szájról-szájra kel-
tek a tékozlási hírek és a különös gazdálkodás
részletei, melyek az első magyar földteher-
mentesítőt diskreditálták. Egész nyíltan be-
szélték a nádor-utcai kaszinóban s a börzén.
— Furcsa vége lesz ennek.

A részvények feltűnően estek lefelé. Amint
a „Pester Lloyd” irta: „Die Curse haben sich
abgebrockelt”. Minden visszajára kezdett for-
dulni. A hanyatló szerencse komor árnyakat
vetett a szigetvári vitézek utjára.

Sartory Pál egy napon ráfordított az Öreg
Rózserre:

— Nagyságos komám uram, ideje volna tul adni a részvényeken!

— Most alacsonyban állnak — felelte a királyi tanácsos ur — most nem lehet.

— Lesznek azok még lejjebb is, nagyságos komám uram.

Maga Radován diák is, aki pedig már kezdett konyítani a számadásokhoz, így nyilatkozott egyszer, de persze csak négyszemközt Alapi előtt:

— Megfordult a világ kutyamódra. Most már a mi urunk van úgy, mint Szoliman szultán volt Szigetvár alatt. Hogy meg van már halva, de mi nem merjük mondani.

Az okos Alapi szomorúan bólingatott a fejével.

— Biz az igaz lehet.

És nem csak a pénzvillág berzenkedett. Az egész közvélemény morgott. A pénzeszsákok rángatództak, mint a megszózott békacombok. A közönséges emberek pedig, valami egyéb miatt morogtak, mint a megpiszkált ebek.

A fogságból kiszabadult egyének ugyan nem tettek panaszt a bíróságnál, se az újságban nem iratták ki szenvedéseiket, maga a „Pesti Gunár” is hallgatott mélyen, hanem azért az eset kéz alatt, ugyszólván köztudomásúvá lett, persze fölcifrázva, megnagyobbítva, a fantázia által kiformaltan terjedett folyton szélesebb rétegekben. Tudta, hitte mindenki, de nem írták meg. Vannak dolgok, melyeket nem lehet kiírni pozitív nevek és dátumok nélkül. Vagy hiszen ki lehet enni, de nem tanácsos. A Perjéssy sirján még csak egyszer nőtt fü. Még mindenki emlékezik az Alapi Gáspár szörnyű vágására.

A kiírt igazságtalanságok pedig nem hatnak olyan mélyen, mint a ki nem írottak. A nyomdafesték először eszik a fölháborodásból és csak a maradék jut a közönségnek. A közönség fölhábszója a maradékot és napirendre tér. Hanem az elhallgatott botrányok ingerlik, követeli őket, beszél róluk, csügg rajtuk, szörnyüködik fölöttük és a tiz körmével szeretné őket kiásni. A megirt botrányokat nem toldja-fódja, nem is terjeszti, hisz ott vannak az újságban. A kiírt botrányok nem élnek csak egy napig, ameddig az újság. De a ki nem írottak halhatatlanok, ezeknek hirdetőjévé szegődik mindenki, élnek az emberek ajkain és izgatják a szíveket, forralják a vért és megtüzesítik a halántékot.

A pinczebörtön titkai valóságosan fellájitották a közvéleményt. De oly rémis dolog ez, hogy szinte hihetetlen. Eleinte legfeljebb hihetetlen volt. A XIX-ik század végén! Talán csak mese. De aztán kibontakozott részlet részlet után. A sok szem, a sok száj összehordta. Egyik a Zrinyi házmesterétől hallott valamit, aki az ételt hordta le a raboknak, egyik ezt látta, másik azt látta, a harmadik ezt hallotta. A negyedik Boborral találkozott Monte-Carloban, anyai pénze volt, mint a polyva. „Megszenvedtem érte”, panaszkodott Bobor ezredes és kikicsuszott a száján ez is, az is: „De otthon csitt, mordizom adta, mert engem megvettek és én becsületes ember vagyok; egy gentleman megalkuszik és szállítja az árut, punktum. Jó napot, uram, egy szót se szóltam, uram.”

A közvélemény fészkelődött, zugott, főpörzékolt, prűszkolt és csattogtatta a fogait: Mégis hallatlan, hogy ilyen dologról nem írnak az újságok. Agyonhallgatják. Meg vannak véve. Bezzeg, ha valami szegény hivatalnok öt forintot sikkaszt, van nagy gezéresz, vagy ha valami újságíró megczitáltat a főkapitány; de mikor egy nagy ur börtönbe vettet kénye-

kedve szerint egy esomó becsületes embert, arra nincs két csöpp tintájuk.

Szégnyen, gyalázat ilyennek történni Pest kellő közepében, egy félmillió ember szemeláltára. Hiszen ez hajmeresztő, vérlázító egy civilizált országban! No, ezekre az urakra ugyan nem volt szükségünk, ezeknek kár volt föltámadni. Aki meghal, maradjon vesztég. Mit kaszálódnak föl bajt csinálni! És a kormány? Mondhatom, szép egy kormány! Még a szemöldökét se mozditja. Hát még az a sok maffia képviselő, akik ha két bolhát látnak, három elefántot és négy interpellációt csinálnak belőle. De most, mikor egy igazi elefánt van, egy igazi büntény, mindnek beszövi a száját a pók.

(Folytatása következik.)

KÉT ASSZONY

BARANCZEVIC SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból fordította SZABÓ ENDRE (66)

S. néhány perc múlva újra lázban fetreng...

— ... No, ez már a kilenczedik nap! — szól Sztepanics Péter, szemben ülve Taraszovval és nézve, amint az receptet ír — s krízis még nem volt. Én reménytelennek tartom a fiam állapotát.

— Nem reménytelen, hanem veszélyes, — felel Taraszov — ez pedig más. Küzdünk kell!

És elmegy. Megint elmegy, mikor pedig Sztepanics Péter úgy szeretne beszélni, valaki előtt a fájdalomt kiönteni!

Feleségével nem beszélget. Minek keseritenek egymást?

A baj és szenvedés ideje pedig rettenetesen sokáig nyulik, végtelennek látszik és nincs megnyugvás semmiben.

Sztepanics Péter kinéz az ablakon s a rácskerítés mögött egyszerre meglátja a Nalhanov alakját. Az mintha zavarban volna s nem merne bejönni.

— Jakovlevics Makszim! — kiált rá Rynyajej — hozzánk indult? Jöjjön be kérem.

Nalhanov lassan, kelleflenül megy fel a lépcsőn.

— Tudja, milyen bajom van — szól Rynyajej.

— Ugyan mi? — kérdi Nalhanov, hirtelen elsápadva s izgatott tekintetét vetve az üveges ajtón át a nappaliszobába.

— Különbben ön már régen nem volt itt, — mondja Sztepanics Péter a homlokát megsimítva, — már azt sem tudom, mit beszél.

— Mi történt? — kérdezi Nalhanov halkított hangon.

— A fiam nagyon beteg. Veszélyesen beteg. Aligha felgyógyul.

Nalhanov kissé félrevez és Sztepanics Péter, nem látva az arcát, nem tudja meghatározni, hogy milyen hatással volt arra ez a hír.

— Ah, beh sajnálom! — szól Nalhanov — sajnálom a kicsit is, önt is, de legkevésbé Szergejevna Nagyvezsdát: ő bizonyára roppantul szenved.

— Oh, ne is említse! — int a kezével Sztepanics Péter — mindnyájan olyanok vagyunk, mint az elkarhozottak. Nekem oly témérdek a dolgom és nem bírok hozzá jutni.

— Gondolom! No, de jó az Isten, majd csak megsegíti a kis beteget. A viszontlássig.

Csak hogy Sztepanics Péter roppant szeretné magát valakivel kibeszélni.

— Hát hova siet? Maradjon; elbeszélgetünk; mindjárt kijön a feleségem — szól erősen szorongatva a vendége kezét — üljön le s igyék egy csésze teát.

— Nem, ne tartóztasson, Sztepanics Péter; ilyenkor felesleges a vendég. Majd benézek máskor, felel Nalhanov.

— No, ahogy akarja. De aztán ne feledkezzen meg rólkunk.

— Nem, nem.

Nalhanov gyorsan lemegy a kertbe s az utcára érve, a vendéglő felé indul, ahol a lovát hagyta.

— Oh, ha tudnád, gondolja magában, ha tudnád, kedves barátom! Így beszélne-e te akkor én velem? Hivnád-e, hogy jöjjenek el majd máskor? De ő semmit sem tud. A felesége soha sem mondja meg neki, hogy mi történt mi köztünk. Én pedig megtudtam most, hogy miért nem jött el a találkozóra. Megkezdett a férje, megbetegedett a kis fiu. Olyan nagy léleknek, mint az övé, ez a két körülmény több, mint elég. Igunk egyet az érenyeért!

Bemélt a vendéglőbe, kért egy pohár cognacot, kiitta azt, aztán kéri egy másodikat, harmadikat. Aztán kimenve az udvarra, felült a lovára s elvágtatott a vyborgi nagy országúton.

X.

... Már a tizenegyedik napja. Sztepanics Péter beírja a hosszú papírdarabra a fia hőmérsekét: 98.9.

„Mi lesz ebből, uram Isten, mi lesz ebből? — kérdi magában s az ágyban fekvő flucskára néz.

Nem is flucska az már, hanem csak annak a csontváza. Csont és bőr. A beesett mell most is úgy liheg. A kis beteg most már nem bírja a maga erejéből helyét változtatni, úgy forgatják s amint leteszik, úgy is marad. Sokszor megesik, hogy nincs elég levegője, olyankor fulladozik és levegő után kapkod. Taraszov már, amint látszik, a legvégső eszközkhöz nyult. A szögletben egy kaucsuk tömlő függ, az meg van töltve szénsavval. Olyankor, mikor a gyerek fulladni kezd — ez pedig leginkább éjjelenként szokott megtörténni — Sztepanics Péter vagy a felesége oda tartják a szájához az üveg csapot, kinyitják azt s a szénsav szelid süvöltéssel özönlik ki. A gyerek rögtön elcsendesedik, könnyebben ked lélegzeni. De ez a megkönnyebbülés csak pillanatnyi, aztán újra kezdődik. „S mit tehetnek az orvosok, a szénsav és az orvos gyakorlottsága?” — gondolja magában Sztepanics Péter, lassu léptekkel járkálva a nappaliszobában. Tizenkét lépés ide és oda. Ezt már régen tudja. Amott a gyerekszobában pedig nyitott szemekkel fekszik a kis fiu és küzködik, rettenetesen küzködik a ránehezedett kórral. Ezt is régen tudja. Csak egyet nem tud: mikor és milyen vége lesz ennek? És ezt senki sem tudhatja az Istenen kívül!

Sztepanics Péter minden öt perczen be-megy a gyerekszobába, látja a felesége néma, összetört alakját, amint lehajlik a kis fia ágya fölé, látja a szenvedő, beteg fiu fényes, mozdulatlan tekintetét, az ágyfő felett kék szalagou függő képcékét és azt gondolja:

„Itt maradsz-e te köztünk, vagy elmegy és itt hagysz minket örökre? Ki tudja? Senki az Istenen kívül.”

Sztepanics Péter felemeli a takarót és megnézi a gyerek talpát. Ime: itt vannak azok a rosszat jelentő jelek. A körmök környéke megkékült s a lábszárak mintha megpuffadtak volna.

— Vajjon csakugyan megpuffadtak? — kérdi Szergejevna Nagyvezsda; — én úgy látom, hogy nem. S mit jelent az, ha megpuffadtak?

— Semmit, — mondja könnyes szemekkel, de megnyugtató hangon Rynyajej; — ez... ez... semmi.

És gyorsan kimegy a szobájába. Vége! Mindennek vége! A lábcskákön vizdaganat mutatkozik. Néhány óra múlva ez a daganat tovább terjed, rámegy a tüdőre és szívre s akkor...

— Uramisten! — könyörög Sztepanics Péter, könyes szeméit felemelve és kezeit összekulcsolva — Uramisten, hallgass meg! Büdőm minden tudatában kiáltok hozzád: ne hagyj el! Nem magamért kérlék, Uram! Bocsáss rám betegséget, halált, csak hagyj meg a kis Péterkét! Ne vedd el őt tőlem! Te mindent látsz, minden tudsz, oh Uram, tudod, hogy ez ónaás, de bocsásd meg ezt nekem. A te tiszteletben, az emberek iránt való szeretetben fogom őt nevelni. Könyörögök, ne vedd el őt!

Az ajtó kinyílik, megjelenik Grusa és azt kérdezi:

— Feladtam az ebédet?

(Folytatás következik.)

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szerda, 1898. március 30-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 72. Havi bérlet 24.
Stuart Mária.

Történeti szomorujátét 5 felvonásban. Irtá Schüller. Fordította E. Kövacs Gyula és Sulkovszky József.

Személyek:

Erzsebet Helvey L.
Stuart Mária Jászai M.
Dudley Robert Somló
Talbot György Szacsavay
Cecil Vilmos Gyöcsényi
Kent gróf Körösmezzei
Davison Vilmos Horváth
Paullet Amias Egressy
Mortimer Mihályi
Aubespine Mészáros
Bellière gróf Abonyi
Drégeon Drury Narcisz
Métél Bakó
Kenédi Boér
Kurl Keczeri I.
Bourgoyné Latabár
Királyi apród Jankó
A testőrség tisztje Faludi

Kezdete 7 órakor.

VARSZÍNHÁZ.

Nagy bérlet 72. Havi bérlet 12.

Arden Énok.

Opera 1 felvonásban. Szövegét Tenyson nyomán írta Gross Károly. Fordította Radó Antal. Zenéjét szerze Raimann Rudolf.

Személyek:

Arden Énok Takáts
Ray Kiss E.
Annie M. Rötter G.
Mirjam Várent V.
Alfred Gábor N.
Minnie Majthényi B.

Utána:

Bajazzók.

Dráma 2 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Leoncavallo. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Nedda F. Pevny L.
Banió Larizza
Ponio Várady
Ceppe Kertész
Silvio Beck
1.) Ney B.
2.) pór Juhász

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Zárva.

NPÉSZÍNHÁZ.

A varázsgyűrű.

Operette 3 felvonásban, 5 képből. Irták: D'Emery Adolphe és Burani Paul. Ford.: Komor Gyula. Zenéjét szerzte: Planquette R.

Személyek:

XV. Lajos Szirmai
De Chavannes Szerdahelyi
Renée Nadai Donka
Leocadie Vidorné
De la garde Georges F. Hegyi
Nicolas Vidor
Michelette Kürty Klára
Valpignon Iovag Szolymosi
Artois Kiss M.
La Popellière Follinus
Athenais Balogh Etel
Solanges Révi A.
Henrietta Bárfai M.

Kezdete 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

646. szám. 646. szám.

Couliisset ur!

Böhözát 3 felv. Irták: Ernest Blum és Raoul Toché. Fordította Mihály József.

Személyek:

Couliisset Hegedüs
St. Castel tábornok Mátrai
Gaston de Brionne Fenyvesi
Rosine Láncaj
Lucien Góth
Louise Kalmár P.
D'Esparville L. Rostagni
Alfredné Nikó L.
Annette Munkácsi
Baptiste Szóka
Benoit Kassai
Első játékos Decsi
Második játékos Nánássy
De Pontalierne K. Bodor
Kis leány Hódosy L.

Kezdete fél 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Komáromi M. asszony mint vendég

Aranylakodalom.
1848—1898.

Látványos alkalmi játék nyolc képből, dalokkal és táncokkal. Irták: Beöthy László és Rakosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

Kottay Jenő Molnár L.
Katalin Hettyey A.
Béla Bessenyei
Nyárády Szentmiklóssy
Howard Szilágyi V.
Tarnay Ákos Iványi A.
Emerenzia Szilassy
Tábornok Adám L.
Segédtszáz Kardos
Boriska Komáromi

Kezdete 7 órakor.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. Kir. Operaház	Vig Színház	Nép Színház	Magyar Színház
Osztörtök	Folyt amely tisztit	—	Rigoletto Bécsi keringő	Cadillac káromkodásai A nőszabó	1848. Hadak utja	Aranylakodalom
Péntek d. u.	Egy estély A kápolna	—	A nárbérgi baba Pósa meséi Baba tündér	Az államtitkár ur	1848. Hadak utja	Aranylakodalom
Szombat	Egy estély A kápolna	—	She	Couliisset ur	A baba	Eduard kalandja
Vasárnap d. u.	A koronaért	—	—	Szóke Katalin	A kukta kisasszony	Aranylakodalom
Este	Egy estély A kápolna	—	Ninon Nap és föld	Kaland Niobe	1848. Hadak utja	Eduard kalandja

BUTOR.

Elegáns és egyszerű teljes háló-, ebédlő- és szalonberendezéseket, barock-, angol- és ó-mémet stílusban, egymint minden kárpított butorokat s egyes darabokat legolcsóbb árak mellett eladunk.

Friedländer és Zaub

Budapest, IV., Károly-körut 4. sz.

Kerepesi-utal szemben. 738

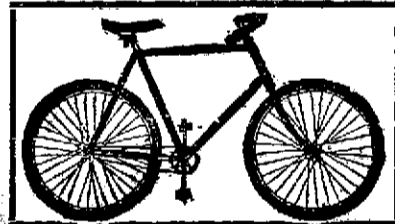
Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség és t. vevőim szive tudomására adni, hogy **Rózsa-téren** és **Kossuth Lajos-utczában** 1854-ben alapított üzleteimet be-szüntetem és

Csakis Kigyó-utca 1. szám alatt

összpontosítottam esőernyő és nap-ernyő árulmat. Ez alkalomból azon helyzetben vagyok, hogy **nagymennyiségű nap- és eső-ernyőket a legjutányosabb árakon** adhatom. Tisztelettel

Láng Ágoston, Kigyó-u. 1. sz.

Herbster Károly
legnagyobb kerékpárraktár
Budapest, Károly-körut 9.

Csakis a legfrissebb és elismert legjobb gyártmányt adom el egy mint: eredeti **Kumher Beaton, Hillmann Herbert & Cooper-Donventry** és **Villám** kerékpárokat, saját gyártmányom, a legjutányosabb árakban. A t. cz. közönség könyelmére ajánlom a minden könyelemmel berendezett fedett

kerékpár-iskolámat
Kerepesi-ut (Tattersal)

a keleti-pályaudvar átellenében 5000 négyzetméter nagyságban.

Tisztelettel
HERBSTER KÁROLY

mechanikus
Budapest, Károly-körut 9.

A József-körut és Baross-utca sarkán lévő
„Commerce” kávéházamban

naponként
Dankó Gábor

15 tagból álló világhírű zenekara játszik. Számos látogatást kér

kiváló tisztelettel
Káldor Zsigmond.

A legújabb
legteljesebb nagy házcukrászat

200 képpel írta: **Kugler G.** 459 oldalon, 2300 receptével. Tartalmazza a legteljesebb **szakácskönyvet**, a legkínzóbb **tészták könyvét**, gyümölcsök **beállítását**, fagyjaitokat, italokat stb. Szép kútesben ára 3 frt.

A legjobb, legteljesebb nagy **Magyar Sakkönyv,**

melyet a világhírű Bilmer és Morphy nyomán **Alkántes és Rozsnyai** szerkesztettek 860 ábrával, 160 problémával és 250 mestertájtázmával, a budapesti millenáris mesterversenyt is megantánutára legalkalmasabb. Ára 2 forint. Szép vászonkútesben 2 frt 30 kr.

Részletes **széptudalmi árjegyzék ingyen és bérmentve.** 5 frtos megrendelések a pénz előleges beállítására esetén bérmentve.

ROZSNYAI KÁROLY könyvkiadó
Budapest, IV., Múzeum-körut 11. szám.

Bárki által hirdettet **könyv** vagy **személy** ugyanazon az áron, sokszor jóval olcsóbban megrendelhető.

BEM-PETŐFI.

Nagy körkép a szabadságharczából.

Festette: **Vágó, Styka, Spányi.**

Látható reggel 9 órától, este villamos fényben.

Árannat 70. Városliget. Balap-új 40 kr.

Szabadalmakat

eszközök és értékesít a vilá-
lag valamennyi államában
PATAKY H. és W.

508 Budapeston,
VI. ker., Erzsébet-körut 42.

Saját irókák:

(Berlin, Hamburg, Köln, Frank-
furt, Lipsce, Borszlo, Prága,
Város, Hannover, New-York).
Érkeztetési szerződéssek 1/2 millió
értékben kötettek. Szabadalmi
perak. Felvilágosítások és pro-
spektusok ingyen. A magyar ker-
muzeum képviselősege.

38 frt	Minden darab saját műhelyemben készült.	38 frt
Honi ipar.	Magyarország legnagyobb kész férfiruha-raktár!!!	Honi ipar.
	GROSSMANN S. bécsi-utca	
	A hámulatos olcsó árak daczára a ruhák gyapju-keiméből és legszolidabban vannak kiállítva.	
	1 tavaszi öltöny . . . . . } ÖSSZESEN 1 " felöltő . . . . . } csak 1 " haveloch . . . . . } 38 frt. 1 " fehér piquet mellény . . . . . }	
38 frt	Minden darab saját műhelyemben készült.	38 frt

Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság

1897. évi 7. számú szelvénye f. é. március hó 30-ától kezdve

BUDAPESTEN: a főintézetnél, V., [Nádor-utca 4. sz.

V—VI. ker. fiókiintézetnél, Podmanoczky-utca 2. szám.

VI—VII. ker. fiókiintézetnél, VI., Teréz-körut 2. szám és

VII—VIII. ker. fiókiintézetnél, Kerepesi-ut 77. szám, valamint

BÉCSBEN: a WIENER BANK-VEREIN-nél és ennek fiókjai és letétpénztárainál egyenkint

6 forintjával

váltatik be.

MAGYAR IPAR- és KERESKEDELMI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Üdvös tanács.

Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál **Egger biztos hatású Mellpasztillái**

veendő. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoboz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásának bizonyultak **Egger szóda pasztillái.** (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon;

„Nádor”-gyógyszertár Budapest, Váci-körut 17.

URADALMAK,

valamint **nagybirtokosok**

20.000 forint meghaladó összegekben, igen előnyös feltételek mellett kaphatnak

törlesztéses kölcsönt

— második helyre. —

Lelvelek, amelyekben megemlíve legyen, hogy mely intézet-től, mely feltételek mellett, mely összeg kölcsön van elő helyen bekebelezve. **Képtalan pénz** címen a lap kiadó-hivatalába intézendők. Ugyanők kizárva.

